

‘Vrijkaartjes’

door

Jos van den Bosch

© Jos van den Bosch, 2002.

Inhoud:

Vrijskaartjes	3
De Euro	4
Jong Beginnen	5
Winterreise	6
Professor Pim	8
Smoke	9
Weerzien met Bédoin	10
De Franse Euro	13
Terug naar de Natuur	15
Een Wandeling	17
Geurtest	20
Jubileum	21
Lik Art	25
De “Tour de France”	26
Onze “Camping Cat”	31
Ms. George	36
La Poste	40
Hangouderen	41
Een Tovenaar	42
Onthaastingsoefeningen	46
De Dorpsdisco	47
Teddyberen	52
Kollum (door Frans Kraan)	53
Beste Naark	54
Büch	56

Vrijkaartjes

Na afloop van het jaar 2001 was de lust om af en toe te schrijven even weg. Het zal menigeen zo vergaan zijn. Het leek wel of alles viel: de “towers”, Kok, de aandelen, een tijdperk.

Maar....zo heeft Vadertje Darwin ons geleerd: de fitste zal overleven en dus moeten we snel de draad weer oppakken. Dat wil niet zeggen dat dit een gegarandeerde overlevingsstrategie is, maar je moet toch iets en dat is in dit geval: doorgaan op de oude voet, je niet klein laten krijgen, niet toegeven aan de waan van een enkele (politieke) dag, dus blijven schrijven voor een jaar.

Is dit werkje dan zo verheffend? Wel nee, maar het simpele feit dat ik het weer doe is al verzet tegen al dat tuig, dat al onze “memen” willen vernietigen. En dan worden zelfs kleinburgelijke “memen” kostbaar bezit. Het begrip “meme” ben ik dit jaar verschillende keren tegengekomen. Ze schijnen sneller te evolueren als de aloude genen. Een verklaring van het standpunt waarom een mens die 10.000 jaar geleden in de Limburgse vuursteengroeven stond te bikken, opgevoed onder onze omstandigheden, net zo makkelijk met een fiets en/of computer uit de voeten zou kunnen als wij. Overigens een standpunt dat 15 jaar geleden reeds door de bekende paleo-archeoloog Felder in mijn lessen aan de leerlingen van 6 VWO kleurrijk verwoord werd en ons aanzette om niet zo’n grote mond te hebben.

“We laten ons niet klein krijgen: jouw bloed is even rood als het mijne. We hebben verplichtingen tegenover onze kinderen!”, zei de Senior Game Warden van het Masai Mara National Park in Kenya, mr. Simeon ole Tipis, tegen mij, toen ik vrijkaartjes probeerde los te krijgen voor onze leerlingen (1978). Ik kreeg mijn vrijkaartjes en was zeer geroerd door zijn wijze spreuken. Tien jaar later hoorde ik op de televisie dat de hoofdjachttopziener van Masai Mara Park, gearresteerd was wegens ivoorsmokkel!

Jos van den Bosch

De Euro (uit Faktueel januari)

Afgelopen week, ik had nog vakantie, zeg ik tegen de vrouw: “Kom meid, we gaan naar Aken!”. “Heb je dan wat nodig?”, vraagt zij mij. “Nee”, zeg ik”, maar ik wil nu wel eens naar Aken, zonder dat gezeur van: ‘in welke beurs zitten de marken?’ of: ‘moeten we niet eerst wisselen?’. We kunnen nu gewoon gaan, zonder flauwe kul en zonder het gevoel dat je toch weer even door een of andere zaak of bank er tussen genomen wordt.” Dat gevoel heb ik altijd gehouden sinds de koers van de gulden onder die van de mark dook in de zestiger jaren. Ook een van de redenen dat Aken toch altijd uitgesproken ‘buitenland’ bleef, ondanks mijn vloeiend Duits en mijn studie aldaar. “Oma heeft me trouwens nog zo’n mark of vijftien gegeven, voor het goede doel zei ze, ‘coins for family’, zodat we ook nog eens gratis koffie kunnen gaan drinken... en niets smaakt zo lekker als gratis consumpties!” Toen mijn vrouw in de uitverkoop het truitje van haar leven vond en meteen van de gelegenheid gebruik maakte om nog wat werkkleding te kopen, veel goedkoper volgens haar, was het zalig om gewoon met je ‘eigen geld’ te kunnen betalen. Terug naar de parkeergarage loodst ze me, onder het voorwendsel dat ze nog dringend in een supermarkt wat moet hebben in verband met het avondeten, voorbij aan de postzegelhandel: ik mocht ‘ns op ideeën komen. Ik houd er wel een flesje cognac aan over, want die is werkelijk veel goedkoper dan bij ons. Bij de kassa smeekt een werknemer ons om een Nederlandse euro tegen een Duitse te ruilen, die verzamelaars toch hè. Dolblij met zijn Nederlandse euro knutselt hij verder aan een kassa die de conversie niet zo ziet zitten. Bij de parkeergarage blijken de tarieven bijna verdubbeld, dat is even slikken, maar goed je kunt niet alles hebben, nietwaar?

Jong Beginnen (uit Faktueel februari)

Hij stond al steeds voor mijn bureau, zo met een ongekend verlangen om te vragen: wat ben jij nu eigenlijk aan 't doen? Hij is een jongen uit de buurt, van het ruwe type en komt nu eenmaal, om de een of andere reden, vaker bij ons. Heeft alles in zich om geweldig te ontsporen, gaat het technisch onderwijs in, dus valt dan vanzelf in de criminele sfeer, want daar schijnt het lager technisch onderwijs tegenwoordig voor op te leiden (engels / nederlands). Maar toch, als hij mij bezig ziet, achter mijn bureau, altijd maar bezig met die zegels en brieven en de hele santekraam (mijn vrouw zegt vaker: "ik snap niet dat jij er niet gek van wordt, altijd maar die postzegels.") Heb ik ook een paar van, thuis", zegt hij. "O, ja", zeg ik: "en waar zitten die dan in?" Hij zegt:: "*had* ik, maar toen mijn vader gescheiden is gegaan, was het album opeens kwijt....moet je die postzegel nu eraf weken?" vraagt hij en: "hoe doe je dat?" "Ha," denk ik: "de interesse is er" en ik begin uitgebreid te vertellen over 'afweken' en vooral ook 'niet afweken'. Ik laat hem een paar brieven zien en hij snapt dat je die maar beter niet kunt afweken. Ik zie in mijn ooghoek een oude catalogus van Nederland liggen, dus ik vraag hem: "zou jij een catalogus willen hebben, dan kun je alle postzegels van Nederland opzoeken om te weten uit welk jaar ze zijn". Op zijn gezicht straalt opeens een grote glimlach: "ja graag" zegt hij en dat is dan ter vervanging van 'dank je wel', want dat krijg ik niet te horen, zeker nooit geleerd thuis! Ik geef hem ook nog een insteekboek, dat me toch maar in de weg lag. Ik bespeur wat minder nonchalance als hij na enige tijd weer aftaait. Als ik niet een oom had gehad, die ook zo terloops vroeg of ik het leuk zou vinden, dan was ik er nooit aan begonnen. Immers, hoewel mijn vader niet 'gescheiden ging', vond hij dat maar allemaal 'flauwe kul'. Dus ik heb het van een oom en niet van mijn vader.... hij dus nu ook niet.

Winterreise.

Wat is die tijd tussen carnaval en pasen altijd een vervelende tijd! Grijs, grijs, je zit te smachten naar het voorjaar. Hopend op lichtpuntjes die verbetering brengen vooral ook in je gemoed. Dan is er een uitvoering op school: 'Winterreise' is de titel. Een 'masterclass/workshop' moet het zijn. De titel 'Winterreise' voorspelt al niet veel goeds. Met dank aan 't Kruidvat', beluister ik het werk van Schubert van te voren en daar word je ook niet bepaald vrolijk van. Maar goed, je moet je culturele belangstelling toch laten blijken en 't kwam ook nog goed uit als excuus om even af te zijn van de troebelen der dagen: "nee, we kunnen echt niet a.s. zaterdagavond, dan moeten we naar een uitvoering op school!".

Het behelst een avond waarop eerst leerlingen van onze school de degen van hun kunnen kruisen met leerlingen van andere scholen, één uit Duitsland en één uit België. Het geheel onder leiding van 2 'echte' kunstenaars, die dan na de pauze enkele liederen uit hun programma 'Winterreise' ten gehore zullen brengen. Enigszins achterdochtig beginnen we aan de avond, maar na mate de avond vordert groeit mijn respect en enthousiasme voor die kids. Zo maar even, en plein public, je stukjes laten horen en daarna de verbeteringen en adviezen ter plekke ook nog gaan verwerken, opnieuw voor het voetlicht. Ze kunnen toch wel wat die kinderen, als ze maar bij de hand genomen worden. Met name onze eigen leerlingen verrassen me met een gedurfd stuk uit 'Lakmé' van Délibes (het bloemen duet), een muziekstuk waar ik door een reclame filmpje van Discovery op gestoten ben en het me een jaar gekost heeft om er achter te komen welk muziekstuk dit nu eigenlijk was. De meisjes rillen wat en bibberen een beetje, maar het enthousiasme en de inzet waarmee ze te werk gaan is als een wandeling in de lentezon. De leerlinge aan de piano speelt onwennig doch perfect, dat belooft wat voor de toekomst!

En dan komt de zware kost: de liederen waarvan de tekst niet bepaald opbeurend genoemd kan worden. Het sprankelende vakmanschap van de beide performers doet je opveren. Het pakt zelfs het publiek, dat voornamelijk uit kwetterende leerlingen bestaat die dit optreden op hun CKV-register als ‘culturele activiteit’ mogen bijschrijven om aan hun ‘kunstpensum’ te komen. Er zijn zelfs ogenblikken dat ze hun mond houden, om dat nog eens mee te maken moet je tegenwoordig al een school in Oost-Afrika bezoeken: zeldzame momenten.

Hoe iets zwaars toch belevend kan zijn. We besluiten dan ook om de echte en volledige uitvoering van ‘Winterreise’, de volgende dag in de stadsschouwburg van Heerlen te bezoeken. Een feest voor je oren. Een opporren van ’t vuur dat onder de voorjaarsregens enigszins gedoofd is.

Als we later in een café in Valkenburg nog nagenieten, kijk ik naar buiten, tegen de zijwanden van ’t terras. Ik droom een beetje weg en zie in de weerspiegeling van die zijkant mensen verdwijnen maar ook plotseling opduiken. Inderdaad mijmer ik: het blijft een komen en gaan en het is aan de toeschouwer om uit te maken wat hij ervan vindt. Ik heb er in ieder geval weer zin in, het enthousiasme werkt aanstekelijk. Het is opeens veel minder druilerig!

Professor Pim (uit Faktueel maart)

De televisie staat aan. De hele avond word ik al beziggehouden door gemeenteraadsverkiezingen die blijkbaar ook landelijke gevolgen dienen te hebben. Ik kijk naar mijn vrouw en vraag opeens: “zou professor Pim ook postzegels verzamelen?” Zij antwoordt verbaasd: “Hoe kom je daar nu op?” “ ’kweet niet, maar als Duitsland-verzamelaar ben ik me misschien historisch wat méér bewust dan andere mensen”, zeg ik. “Elke keer dat: ‘wilt u meer weten: mijn boek komt dan en dan uit en dan kunt u alles lezen wat ik wil en bedoel’ irriteert me mateloos”, zeg ik tegen mijn vrouw. “In de jaren twintig van de vorige eeuw was er ook zo’n gozer die zijn ideeën in een strijdbaar boek vastlegde en een blik instant oplossingen opentrok. Dat partijprogramma in boekvorm is ook enige tijd zo’n hit geweest, waar hij veel geld mee verdiend heeft, ondanks het feit dat niemand het goed gelezen had. Hij was ook zo’n ras-verzamelaar....van auto’s, schilderijen en monstreuze gebouwen tot en met landen, oorlogen en macht. Zijn collectie ‘haat’ was fenomenaal. Uiteindelijk verzamelde hij alleen nog maar ellende en misère. Hij verzamelde niet alleen postzegels, maar liet deze ook nog van zich zelf maken. En dat is met zijn grote ‘ik wordt president’ - mond helemaal niet goed afgelopen.” Ik moet even de drang om een geweldig grote borrel te nuttigen onderdrukken want deze postzegelverzamelaar moet morgen vroeg weer op. Als ik dan even later getuige ben van de ‘eerste grote paneldiscussie’, dan weet ik één ding zeker: verzamelaars of niet, maar die anderen hadden in ieder geval wel eens ‘ ’ne aandere poszegel kinne trèkke’. In het laatste nieuws rijdt professor Pim nóg een keer voor in zijn automobiël.....ik *vond* een Jaguar altijd zo’n mooie sympathieke auto, echt een collectors-item.....

Smoke (uit Faktueel april)

Het gebeurde in de dagen van de regering van paus Joséphine, na het algemene concilie der Filateleuteraars van Klimmen. Het gemene volk stond op tegen de vorsten. De besluiten werden weggehoond. Het volk kwam in oproer. Een oproer met aan het hoofd Jan ‘Zonder Land’, Heer van Fauquement. Hij liep naar de grote poort en spijkerde tien stellingen op het brand’sgroen eikenhout. (Tien keer, want vroeger op school moest hij ook steeds tien keer dezelfde regels schrijven). Hij hekelde de luie bisschoppen en kardinalen, die gezeten op hun plûche het volk bestuurde en bezabbelde met hun strenge regels. Hij riep: “Wie is het volk?”. Een deel van het verenigde volk steunde hem in zijn pogingen om het goddeloze karakter van de maatregelen aan te tonen. “Waar zijn ze”, riep hij: “waar zijn de hoogwaardigheidsbekleders die hun katechismus aan ons willen opleggen? Laat ze uit hun hollen komen, de woelratten!” De paus wist zich met de situatie geen raad, maar durfde de besluiten van het jaarlijkse concilie niet tegen te spreken, het recht liet dat niet toe. Een deel van het volk briepte en tierde met de populaire Jan ‘Zonder Land’ mee: ‘Méér rook, méér rook’ riepen ze in koor en menigeen be kroop al de angst voor rokende brandstapels. Maar een ander deel van het volk steunde de besluiten van het concilie en ziet: het schisma was een feit. Jan ‘Zonder Land’ trok zich met dat deel van het volk dat hem in zijn oproer steunde, terug, over de grens van het ‘barre’ gebied aan gene zijde van de grote poort.

De kardinalen vonden deze geografische scheiding een goed alternatief en pikten het Land van Jan ‘Zonder Land’ meteen in, gezien het enorme ruimtegebrek dat er heerste. Deze hele geschiedenis haalde de wereldliteratuur door de bekende uitspraak: “*to smoke or not to smoke, that is the question!*”.

Weerzien met Bédoin.

Wat trekt ons toch elke keer weer naar dat dorpje in de ‘Haute Provence’? “Ja-aa”, zeg ik het er maar elke keer bij, wanneer ik iemand moet vertellen waar het ligt,” aan de voet van de Mont Ventoux!” Dan gaat bij de meeste mensen een lichtje branden vanwege de tour. Vanaf de autoweg in Bollène, duiken we de binnenlanden in, in de richting van ’t ochtenrood. De zon verbergt zich zo vroeg nog achter die ‘windberg’. Even voor Vaison la Romaine, worden we gedwongen de zonnebrillen op te zetten. In Vaison hebben we een mooie inktijk in het romeinse theater. In de zomer is dat altijd aan je blik onttrokken door de coulissen van de ‘chorélie’, die allerlei hoogstaande culturele evenementen organiseert.

Als we Vaison uitrijden valt mijn oog op een groot laken dat over de verkiezingsborden is gehangen en waarop de tekst prijkt: “LePen is géén oplossing!”. Zal dat ‘hot item’ zijn op de camping? Hoe reageren de mensen op deze waanzinnige toestand waarin links Frankrijk zich weer eens de troeven uit de hand heeft laten stoten? Ik neem mij voor om, eenmaal in Bédoin, links en rechts eens wat meningen te vragen.

Voordat we de bergpas nemen die over de ‘teen’ van de Mont Ventoux loopt, drinken we onze eerste echte Franse koffie in een bar aan de markt van Malaucène. Dit is ook een leuk dorp, maar toch.... altijd weer heeft Bédoin de voorkeur. De koffie schokt ons klaarwakker en wanneer we een half uur later vanaf het ‘Belvédère’ de vallei inkijken, moeten we even zuchten.

Als we de camping oprijden lijkt er niets verandert, maar dat is slechts schijn. De hartelijkheid waarmee we ontvangen worden is als vanouds, veel gezoen en veel handengeschied. Nieuw is ook de snelheid waarmee we de voortent overeind krijgen. Alain ziet mij troosteloos naar die stapel buizen kijken, krijgt medelijden en in 10 minuten is de klus geklaard. Hij heeft er oog voor, mijn oog is hierin een soort van ‘trompe-l’oeil’.

Dan komen de verhalen los, zeg maar de roddels, en het blijkt dat er toch wel veranderingen in de lucht zitten. Een groot aantal ‘oudgedienden’, hebben het laten afweten. Roger ‘Météo’ komt niet meer in het voorjaar: “hij is te vermoeid”, zegt Marie-Francoise.....”en Beauregard ‘Bernard’ (want zijn broer wordt altijd aangeduid met Beauregard ‘Belge’) is overleden. Zo maar omgekiept in zijn huis in de ‘Normandie’. Hartfalen!” Dat maakt ons even van streek. Hij hoorde zo’n beetje bij het meubelement. En zijn levensgeschiedenis was alom bekend. Hij raakte zijn eerste vrouw aan zijn broer kwijt. Daarna is hij hertrouwt en met deze vrouw verbleef hij altijd ettelijke maanden per jaar op de camping. Zij werd echter na verloop van tijd ziek: reuma. Op de camping sjouwde hij altijd maar voort met zijn tweede vrouw, op het laatst zat zij in een rolstoel omdat ze nauwelijks nog kon bewegen. Enige jaren terug verscheen ook zijn broer weer ten tonele, met zijn ex-vrouw en hun zoon. Het verleden werd met de mantel der liefde bedekt. Hoe is het mogelijk, vraag je je af. Zijn vrouw overleed, maar hij bleef standvastig komen, in zijn verdriet uitbundig ondersteund door zijn ex-vrouw, broer, zoon en nog wat familieleden. En nu.....

Ook de ‘Marseillaan’ Pigalle is vertrokken. Zijn vrouw, mdm. ‘J’arrive’, kan niet meer door een deur met de oude camping-madame. Een ruzie over de grootte van de plaats is geëscaleerd, waarbij het gerucht gaat dat de oude madame met een stoel gesmeten schijnt te hebben. Ze hebben demonstratief hun boeltje gepakt en weg waren ze. De emoties kunnen hoog oplaaien bij die ‘Provincalen’. Marie-Francoise krijgt bijna tranen in haar ogen, want ms. Pigalle stond vanaf het prille begin op deze camping.

Op het terras vraag ik André, hoe hij denkt over de situatie met LePen. Hij trekt zijn schouders op en begint te verklaren dat hij ’t niet snapt. “Bédoin heeft zo’n 1200 inwoners”, zegt hij, “daarvan hebben er maar liefst 243 op LePen gestemt. Het zijn hier allemaal mensen in goede doen, zelfs de ‘Arabieren’ (waarmee

hij alle buitenlanders in het dorp op één hoop veegt) hebben werk en zijn al lang geaccepteerd. Hun kinderen studeren aan hogere scholen en dan dit! Onbegrijpelijk”, zegt hij. “De angst, ongerijmde angst, dat is ‘t. Kijk, je stemt toch niet op zo’n manier tegen. Als je nu bijvoorbeeld op de kandidaat zou stemmen die vóór de ‘vrije jacht’ is, dan laat je tenminste wat van je horen. Maar die LePen is een gek, ouder dan de mannen van het Sowjet-politbureau. Het wordt toch niets”, verzekert hij ons en om te laten zien dat we ons niet ongerust hoeven te maken geeft hij een rondje onder het motto: “Weg met LePen!”. LePen is geen discussie-onderwerp, maar de jacht.... “ik heb twee jachthonden en een echt geweer en nu willen ze van de Mont Ventoux een nationaal park maken: NON, handen af van ‘onze Mont Ventoux’! Die LePen is niet eens een jager!”, en met een wegwerpgebaar belandt de hele politiek in de goot en die is in Frankrijk altijd verschrikkelijk breed en diep.

De Franse Euro.

Wat heeft de euro met Frankrijk gedaan? Het heeft de horeca in ieder geval een voorwendsel verschaft de prijzen aardig te verhogen. Ik dacht dat 't in Valkenburg en omgeving al als schandelijk betiteld kon worden, maar dit hier slaat alle records. Prijsverhogingen van zo'n 20-30 procent in vergelijking met vorig jaar zijn geen uitzondering en dat kunnen wij weten want Margaret houdt naast het weer vooral ook de uitgaven goed in het oog en maakt daar dagboeksgewijs aantekeningen van. Voor de rest valt het wel mee en is het vooral erg gemakkelijk. Je betaalt in Luxemburg met je eigen euro's en net zo in Frankrijk. Een terrasje minder pikken doen we toch ook niet.

Ook hier zijn er van die waanzinnigen die de euro's uit verschillende landen verzamelen. Onlangs tijdens een clubbijeenkomst hoorde ik dat voor een set euro's van Vaticaanstad al zo'n 350 euro wordt geboden. De eerste Nederlandse euro's worden in de Tabac meteen vlijtig opzij gelegd. Wanneer wij de Denen ontmoeten op ons terras, klagen zij en zeggen zij dat de Denen ook euro's zouden moeten hebben. Het enige dat ze niet zo leuk vinden, en ik kan daar een heel end in mee gaan is dat ellendige kleingeld. Voor m'n gevoel zakt daar nog eens m'n broek van af, zo'n dikke beurs met munten draag je altijd in je kontzak. In de winkel sta je altijd ongelofelijk te schuttern met die munten waardoor je dan uiteindelijk toch maar een biljet neerlegt en je nog meer kleingeld krijgt.

Interessant is hoe ze hier hun prijzen aangeven. Meestal nog in franc's en dan pas in euro. Ze schrijven ook niet het euroteken vooraf, nee ze doen 't elegant: 10 € 30. De eurocenten worden steevast voor centimes versleten: dus 10 euro 30 centimes. Bij een bepaald terras rekent de ober eerst de prijzen uit in de oude francs en daarna laat hij z'n Franse rekenkunst erop los zodat je voor dezelfde consumpties steeds andere bedragen betaalt, maar wel veel duurder dan het vorige jaar.

Je moet het jezelf goedkoop maken. Zo kijk ik al jaren in de Franse krant van ons stamcafé. Voor het koppensnellen en het weerbericht is dat prima. Dat spaart weer de nodige euro's. Ik vraag aan André waar de krant van de bar is. "oh", zegt hij, "daar ergens", en hij wijst een beetje in de richting van het einde van het terras. Dat betekent dat ik nog even moet wachten. Als dan even later een vaste klant, een oudere man die hier al jaren z'n wijntje komt drinken vanuit de aangewezen richting, met een krant onder z'n arm de bar wil binnenlopen, vraag ik hem beleefd of dat de krant van de bar is. Hij kijkt me achterdochtig aan, hij is blijkbaar ietwat hardhorend maar het kan ook aan mijn Frans liggen, want hij antwoordt dat dat weldegelijk de ingang van de bar is. Ik heb het nog niet in de gaten want ik vraag hem vervolgens of ik die krant dan even mag inkijken. Hij kijkt me aan als de man die bij "de dikke en de dunne" altijd het onderspit moet delven, knijpt een oog ietwat dicht en vraagt verrast: "deze krant?", wijzend op de krant onder z'n arm. Ik ben nog steeds overtuigd van mijn gelijk en antwoord: "ja, die krant...de krant van de bar". Hij ontsteekt in grote woede en nu opeens begrijp ik dat ik de hele tijd verkeerd zit en dat hij die krant pas geleden zelf in de Tabac heeft gekocht. Maar het is al te laat: "Ga er zelf maar een halen „grmpfr\$%*st^#!!!", en hij stuift de bar in. Mijn Deense vriend had het al lang door, maar ja hij spreekt ook geen woord Frans, terwijl ik denk dat ik dat wel kan, hè? Hij ligt dubbel van het lachen en de pijp valt hem bijna uit de mond terwijl hij in 't 'smørebrøds' aan zijn vrouw probeert uit te leggen wat er gebeurd is. Afgang dus. Na enkele minuten komt André met de krant voor mij onder z'n arm en ik vertel hem van mijn 'faux pas'. "Ach", zegt hij, "dat is Michèl, hij komt hier al jaren, gepensioneerd, in de tachtig en een beetje doof. Hij zal zich nu wel afvragen of die buitenlanders niet al te brutaal worden. Weer een LePen stemmer erbij, maar eentje meer of minder maakt ook niet zoveel uit. LePen verliest toch!"

Terug naar de Natuur.

Het campingleven brengt je nader tot de natuur. Geen wonder, want je leeft eigenlijk de hele dag buiten. Vooral in het voorjaar word je vertederd door al die prachtige natuurverschijnselen. Na een dagje regen spuiten de bloemen als 't ware uit de grond en raak je gefascineerd door de ontstane kleurenpracht. De Provence staat bekend om z'n uitbundige flora en deze vormt dan ook vaak het onderwerp van fotosessies. Velden vol met klaprozen, bloeiende tijm en rozemarijn, en in de zomer de heerlijke paarse lavendelvelden. De geuren die bij een avondwandeling je neusvleugels raken zijn goddelijk.

Kijk ook eens naar al die leuke beestjes. De herder met z'n kudde van zeker zo'n 200 dieren, die daar staan te klokkeren. Van grote afstand hoor je dit traditionele geluid in het voorjaar. De honden zijn meesterlijk en op een schreeuw van de baas drijven ze de schapen in een horde voor zich uit in de aangegeven richting. Een fantastisch schouwspel die honden. De katten zitten arrogant in de berm van de weg naar de boerderij. Wat kunnen ze toch, overtuigd als ze zijn van hun eigen goddelijkheid, voor zich uit zitten kijken. De zwaluwen en de merels vliegen driftig heen en weer en in de verte klinkt de nachtegaal. De pastorale is compleet....

Midden in de nacht droom ik dat ik mijn kind uit de vlammen moet redden. Het krijst en schreeuwt en met het angstzweet op mijn voorhoofd zit ik ineens rechtop in bed. Wat krijst daar zo? Het katje van de boerderij heeft blijkbaar de geslachtrijpe leeftijd gehaald. Het gejammer gaat je door heen en merg. Het lijkt wel of hij onder m'n caravan zit. Na een half uur van ammechtige kreten is 't genoeg. Ik stuif de caravan uit met de kan koffiewater die bedoeld was voor de volgende ochtend, in mijn hand. "Rotkat, een plens water kun je krijgen!". Maar nu wreekt zich mijn slordig rotspennenbeleid en ik struikel het duister in. De kat schrikt zich echter ook een hoedje en vliegt blazend onder mijn

caravan vandaan om andere gasten te gaan vervelen met zijn liefdeskommer.

De volgende avond wisselen we wat spreuken met een Zwitsers echtpaar en ik hoor op de achtergrond de tonen van de nachtegaal. Natuurlijk raak ik geheel in vervoering. “Nou”, zeggen ze, “gisteravond heeft dat rotkreng de hele nacht door vlak onder ons caravanvenster z’n riedels zitten oefenen. Om gek van te worden. Vooral de variatie in z’n zang, dwingt je om te luisteren. Je doet geen oog meer dicht. Ik ben tenslotte maar naar buiten gegaan”, zegt de vrouw, “en heb dat rotkreng het struikgewas uitgejaagd!”

Mijn zoon belt ons en op de voor hem zo karakteristieke manier brengt hij mij aan ’t verstand dat we een paar semi-permanente gasten krijgen. Zijn vriendin heeft op last van haar moeder twee dwergpapagaaien moeten verwijderen, of haar moeder zou ze verzuipen. Nou nou, denken wij, dat is wel erg rigoreus. Familie van den Bosch is sowieso een opvangplaats voor zieke hondjes, verweesde kinderen en papagaaien die van een verdrinkingsdood moeten worden gered. Dat kan er ook wel nog bij....

Die apagornissen zitten, terwijl ik dit op de computer typ, links van mij in hun kooi en kunnen hun rotsnavel niet dicht houden. ‘Krijzen als een apagornis’ zou een passende uitdrukking kunnen zijn en geeft op een goede manier weer dat iemand een ongelofelijk lawaai maakt.

Leuk: Mozarts strijkkwartet voor drie strijkers en twee apagornissen, om gek van te worden, zou het met kleinkinderen nog erger worden?

Een Wandeling.

Na vijf dagen prachtig weer, vindt opeens een omslag plaats. Afgelopen donderdag plensde het de hele dag, het leek wel alsof een hartekreet op de voorpagina van de 'Dauphiné' meteen verhoord werd. De krant meldt namelijk de grootste droogte sinds 1976. Het weer is van slag. Men vreest voor grote problemen in de zomer. Bosbrand zal dit jaar een voortdurende dreiging vormen. Het weer is van slag. Het schijnt in januari 25 graden te zijn geweest, het beste terrasweer verzekert men ons. In februari daarentegen is de hele bloementuin van de oude madame Romanini bevroren: 17 graden onder nul maar geen sneeuw! Dan in maart en april weer het prachtigste weer, waar wij net het staartje van hebben gekregen. Nu de tegenaanval. Een waar slachteveld ontwikkelt zich boven onze hoofden. De donkere wolken vormen een front rond de top van de Mont Ventoux. Aanvankelijk succes voor deze kwade krachten. Trompetgeschal in de vorm van donder en bliksem. Veel donkere wolken, veel regen: 24 uur achter elkaar een constante stroom van water. Wat zullen de boeren blij zijn.

Maar nu gaat de tegenaanval beginnen: de weliswaar koude Mistral, blaast al dat geboefte over de berg terug en in de zon in de luwte is het dan toch nog lekker.

Gisteravond leek de Mistral enigszins vermoeid, dus vannacht heeft het weer onophoudelijk geregend. Vandaag zet hij de tegenaanval weer in en het resultaat is een alleszins acceptabele dag. In ieder geval zeker geschikt om een fikse wandeling in de omgeving te ondernemen.

Als je vanuit de camping naar de Mont Ventoux kijkt, lijkt het net alsof het terrein aan één stuk door oploopt. Wanneer je echter gaat wandelen, blijkt er tussen Bédoin en de berg, nog een compleet dal te liggen met een keur aan wijnvelden en bossages, dorpen en vergezichten. Ook hiervan, zo schijnt het mij toe, is de grote Ventoux-gletscher in de laatste ijstijd, de oorzaak. Wat een

geleidelijk stijging lijkt wordt onderbroken door ‘la grande Garrigue’: ‘de grote steengroeve’. Een rand van zeker 100 meter hoog in okerkleuren die zich over ettelijke kilometers uitstrekt en beslist niet door mensenhand gevormd kan zijn, in tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden. Hier hebben stromen ijsblokken en morenenpuin, zich een weg geschuurd. Zij moeten verantwoordelijk zijn voor zo’n kink in het landschap.

Geen wonder dat enkele jaren geleden, een Hollandse man, oud-leraar uit Den Helder, parkinson- en alzheimerpatiënt en tijdelijk bewoner van onze camping, verloren liep. Vanuit deze plek verlies je je oriëntatievermogen totaal, aangezien die immense okerrichel het zicht op het dorp geheel aan je blik onttrekt. Hij is uiteindelijk na enkele jaren teruggevonden, dat wil zeggen z’n schamele resten. Men heeft hem herkend aan z’n gebit en aan z’n trouwring. De rest was verdwenen, vakkundig door de wilde zwijnen opgepeuzeld en verspreid. Ik denk aan het boek ‘Maya’ dat ik op dit ogenblik aan het lezen ben: “het duurt miljarden jaren om een mens te maken, maar slechts enkele seconden zijn nodig om te sterven”. Hoe zal hij gestorven zijn? Met een glimlach om de lippen, vanwege het lieflijke landschap op zijn retina? Eigenlijk geen oneigenlijke plek om afscheid te nemen van dit aardse.....Hij zal niet in wrok kunnen omzien, geloof ik.

De zon, die in kracht toeneemt, brandt mij uit mijn overpeinzingen en maant mij de wandeling te hervatten. In Pieravon, een gehucht van vijf huizen, worden we vriendelijk begroet door een roedel loslopende honden, die veel blaffen maar weinig betekenen. Er loopt slechts een weg door dit gehucht en net na de bocht staat er zo’n rood bord: ‘eigen weg, privé terrein’. Wat krijgen we nu? Laten ze me eerst een kilometer of twee lopen om dit verdomde gehucht te bereiken om dan met zo’n kutbord te komen aanzetten. Laat ze verdorie maar eens uit hun huizen komen, in ’t Frans vloeken kan ik goed als ik kwaad ben en dat ben ik! Waar is de randweg? Waar is de boulevard om dit rotgehucht heen? Het schijnt in zijn geheel opgekocht te zijn door

zo'n stelletje importtoeristen, want midden tussen de aftandse boerderijen ligt een immens zwembad. In de oude muren prijken van die lelijke aluminium schuiframen. Dus: ten aanval, maar zelfs het roedel honden laat het afweten en alleen een ezel blijft wanhopig doorbalken. Lafbekken... we lopen gewoon door. Als we later op de camping komen, ontmoeten we de oude mevrouw en haar vertellen we van die kronkel in de bocht van de weg van de inwoners van Pieravon. Ze zegt dat haar grootvader, haar vader en zij er altijd gewoon doorheen gelopen hebben. "Dat 'privé-gedoe' is allemaal illegaal". "Een pest", noemt zij het, "al die nieuwbakken eigenaars die zich de publieke wegen toe eigenen. Ik kan er een lied van zingen", zegt ze. Tot kalmte gekomen vraag ik haar of zij om de regen van gisteren gebeden heeft, want zij is erg begaan met de agrarische kant van het land. Misschien wil ze eens bidden of ik de loterij zou kunnen winnen? "Nee", zegt ze, "ik bid niet meer, maar ik heb getelefoneerd met Frédérique!" "Frédérique", vraag ik? "Ja, ja Frédérique Mistral, de grote Provençaalse dichter en schrijver....en ik heb hem gevraagd om wat wind te sturen zodat de regen weer verdreven zal worden. En zoals je ziet heeft hij geantwoord!" Jammer dat zij niet weet met wie je moet telefoneren in verband met de loterij, anders viel er wel wat te regelen.

Samen kijken we naar de top van de Mont Ventoux, die majestueus in het verlengde ligt van het woonhuis van madame. "Kijk", zeg ik, "er ligt sneeuw op de top". Zij zegt: "dat heb ik nog nooit meegemaakt, sneeuw op de top in mei en ik woon hier toch ook al een paar jaar!" We gaan snel naar de caravan om door een paar glazen wijn weer op temperatuur te komen. Sneeuw op de top in mei, publieke wegen weggepikt, waar moet het met dit land naar toe?

Geurtest (uit Faktueel mei)

Op de terugweg van het boodschappen doen in Valkenburg, kijk ik door het autoraampje naar buiten en dan geniet ik altijd weer van het prachtige lieflijke glooiende landschap. Ik kan me dat ook uitgebreid permitteren, want als we samen in de auto zitten rijdt zij altijd: harmonie gegarandeerd! De sfeer wordt nog aangenamer door de tulpen die we zojuist gekocht hebben en die amechtig op de achterbank liggen te geuren. “Goh, ik dacht dat tulpen niet konden geuren”, zeg ik. Als we na de klim, de rand van het plateau bereiken wil zij net gaan uitleggen dat dat tegenwoordig wel mogelijk is, maar dan botst de zuidoosten plateauwind pal op onze auto. Ik kan net niet op tijd alle luchtkanalen dichten en dus vult mijn auto zich met mestgeur. Er is een boer ‘aan ut sjtronten’, zoals mijn kinderen dat altijd zo plastisch uitdrukken. Mijn vrouw wordt eerst groen, daarna paars en bereikt uiteindelijk bijna de gele kleur van onze tulpen. Mieljaar wat een stank. Prompt krijg ook ik kotsneigingen. Ik zoek nog naar een zakje, want het lijkt dat mijn vrouw het niet meer houdt. Dan realiseer ik me dat we nu weer uit de wind rijden, en draai snel alle luchtkanalen weer open. Net gered! We zijn nog met trillende neusvleugels aan het bijkomen van deze aanslag op onze gezondheid, zegt ze opeens: “Heb jij die geurpostzegels al gekocht?” Gelukkig zit ik in mijn veiligheidsgordel anders was ik van mijn stoel gevallen van verbazing. Stotterend vraag ik waarom ze zich daar nu opeens mee bezighoudt, haar interesse in filatelie is anders tamelijk beperkt te noemen. “Dan ruikt in ieder geval je album wel lekker” zegt ze. Die buitenkans laat ik niet aan mij voorbij gaan. Als ik dan op het postkantoor bij de betaling van twee geurvelletjes even moet slikken, niet door de geur maar vanwege de prijs, denk ik met Heijermans: “De geur wordt duur betaald.”, voor geur-tulpenèn voor geur-postzegels!

Jubileum.

Binnenkort vier ik een jubileum: 40 jaar diabeet! Ik werd er aan herinnerd bij een bezoek aan mijn huisarts, die dit toch even aan mijn dossier wilt toevoegen. Overigens constateert hij bij deze gelegenheid een ‘tennisarm’. Vreemd, terwijl ik nog nooit getennisd heb. Maar zo had ik ooit ook een ‘voetbalknie’ en wie mij kent weet dat mijn belangstelling voor deze takken van sport uiterst gering genoemd kan worden. Mijn prof zei vroeger altijd: “Sport ist Mord” en inderdaad ik moet zeggen dat ik meer mensen de lappenmand in heb zien duiken door overdadige sportbeoefening dan door ‘gewone’ ziektes en afwijkingen. Mijn afwijking, diabetes, heeft mij altijd afgehouden van al te intensieve sportbeoefening alhoewel het volgens de moderne inzichten wel mogelijk moet zijn.

Diabeter word je van diabetes niet. Het kan alleen maar slechter. Je moet zien een bepaald evenwicht te handhaven en daar ben ik de laatste jaren een meester in geworden. Uiteraard daarin begeleid door een rij internisten en ander tuig. Je ziet er in de loop van de jaren heel wat aan je voorbij trekken.

Mijn eerste internist was meer een soort van psycholoog. Zijn stelling was dat er meer diabeten ten onder zijn gegaan aan het streven naar goede bloedsuikers dan aan het streven naar een levenswaardig bestaan. Netelige problemen, zoals de bierconsumptie in mijn studententijd, omzeilde hij door eenvoudigweg te stellen: “Als zij er drie drinken, dan drink jij er een!”. Wist hij veel, menigeen schaamde zich niet voor een pils of veertig. Gelukkig heb ik blijkbaar ‘Japanse genen’ want ik kan alcohol ontzettend slecht verdragen, dus had ik, ondanks het omen dat ik net als Prins Pils Willem Alexander met mij meedraag, een ingeboren rem.

Toen ik aan kwam zetten met safari’s in Afrika en bergtochten in Nepal, heeft hij me eens scheef aangekeken: “Jij bent een witte raaf, elk ander zou ik dit verbieden, maar jou houd ik toch niet

tegen!” Terug van zo’n intensieve tocht is m’n suiker altijd prima in orde.

Het bespreken van de suiker word op den duur bijzaak en de ‘vragen des levens’ zijn veel interessanter. Ik had m’n eerste internist opgevoed.

Nadat hij met pensioen ging na een jaar of tien, heb ik nooit meer wat van hem gehoord of gezien, zo eindigt een arts-patiënt relatie niet vaak.

Hij bezorgt me wel nog even een nieuwe specialist, niet zo een van die ‘procenten-neukers’ zoals hij dat zo krachtig uitdrukt. Een maag- en darm-arts wordt mijn deel.

Zijn opvoeding baart me aanvankelijk enige zorgen. Hij is meer ingebed in het reguliere hospitaal gebeuren en dat vraagt aanvankelijk wat strenge maatregelen. Maar als hij doorheeft dat ik, misschien dankzij mijn opleiding als bioloog toch ook wel wat weet van hormonale terugkoppelingssystemen, draait hij vlug bij. Als de suiker niet te sterk ontregelt is, vergelijken we de organisatorische situaties in ’t ziekenhuis met die op school en komen gezamenlijk tot de conclusie dat de schaalvergroting een schot in eigen been is. Als de technieken voor de behandeling van diabetes hem wat te veel worden en mijn opvoeding afgerond is, krijg ik ‘promotie’: een nieuwe en echte internist, een echte suikerman!

Bij het eerste consult blijkt mijn ‘suikerman’ een echte ‘suikervrouw’. Een kei van een vakvrouw, eerst biologe, gespecialiseerd in DNA-technieken en daarna, alsof je een emmer leeggooit, ook nog een specialisatie als internist.

Vergt zij nog opvoeding? Het is moeilijk want er is toch een groot verschil tussen het opvoeden van zonen en dochters. Zij toont zich een strenge meesteres, die mij steeds weer betrapt op iets te hoge Hb1Ac-gehaltenes en daarom maar eens een scala van onderzoeken op mij loslaat. Zoiets onderga ik gelaten totdat het op prikken aankomt. Je zou zo zeggen na 40 jaar insuline prikken wordt je daar toch niet meer warm of koud van? Maar ik moet

bekennen: ik kan het niet hebben al dat geprik. Toen er dan ook een onderzoek naar de toestand der zenuwen in voeten en benen werd aangekondigd, en daarin ben ik toevallig oorspronkelijk gespecialiseerd weliswaar bij kikkers, inktvissen en zeepokken, heb ik geweigerd. Ik weet dat ik er last van heb maar of dat nu voor 35 of 39 procent is vind ik de moeite niet van al dat geprik. De opvoeding is begonnen.

Tijdens een consult vraagt ze in verband met de huidverharding door constant insulineprikken of ze even aan mijn buik mag voelen. Ik kan het niet laten en zeg dat zelfs mijn vrouw dat tegenwoordig niet meer vraagt.... Ze blijft streng kijken. Het opvoeden van meisjes is inderdaad anders. Als straf wordt ik overhandigd aan een diabetes verpleegkundige, die als voornaamste taak heeft naar mijn buik te staren.

Mijn vrouw zegt me op een middag dat het ziekenhuis gebeld heeft en dat de volgende afspraak met mijn strenge meesteres zo'n vijf maanden verschoven is. "Dat duurt lang", zeg ik. "Ze is zwanger, ze krijgt een kindje zei de secretaresse", antwoordt ze me en kijkt me doordringend aan. Ik voel me, als ze me zo aankijkt, meteen schuldig en zeg ondeugend: "Daar kan ik toch niks aan doen!". Dat heb je nu met meisjes, zou het helpen bij de opvoeding?

Dan zullen we het voorlopig met de diabetes verpleegkundige moeten doen. Mijn eerste ontmoeting verloopt al meteen spectaculair. Aangezien ik pas om half elf bij hem hoef te zijn, was er geen noodzaak om het eerste lesuur uit te laten vallen. Mijn stofwisseling houdt zich nooit aan lesuren, dus: ik stond net voor de klas moest ik al meteen weer naar het toilet. In de snelheid die vereist is, omdat anders de klas wordt afgebroken, trek ik mijn onderbroek naar beneden waarbij deze, hoewel spiksplinternieuw, om de een of andere duistere reden scheurt. In de naad, helemaal door. Leuk begin van een relatie: "sorry maar m'n onderbroek is gescheurd!". Dat zet me meteen op achterstand in mijn opvoedingsprogramma.

Mijn oogarts is een koekje. Sinds ik hem bekende dat ik als leraar biologie zoveel mogelijk leerlingen probeer te interesseren voor het vak van oogarts en hij breedvoerig over de enorme tekorten aan deze vakspecialisten begon te klagen, waardoor hij veel te lang moet werken, kan ik alle kanten met hem op. Op het einde van 't consult, mijn jaarlijkse diabetes-controle, zeg ik hem goeiedag en: "tot over drie maanden!". "Over drie maanden?", vraagt hij verbaast. "U hoeft pas over een jaar terug te komen, want 't is mooi rustig" (waarmee hij mijn ogen bedoelt, natuurlijk). "Nee", zeg ik, "de ambtenaren van 't Centraal Bureau Rijbewijzen hebben mij twee weken geleden telefonisch laten weten dat er een brief in aantocht is waarin zij mij mededelen, naar aanleiding van de aanvraag tot verlenging van mijn rijbewijs, dat zij een extra standaard oogonderzoek nodig achten. Ik heb twee maanden geleden voor een kapitaal aan formulieren zoals eigen verklaringen en een bezoek aan 'een andere dan uw huisarts', uiteraard allemaal voor eigen rekening, ingestuurd. Zij deelden mij echter óók mee dat ik dat oogonderzoek zo'n drie maanden geleden had moeten aanvragen gezien de lange wachttijden en dat ik dus waarschijnlijk, gezien het feit dat mijn rijbewijs volgende week verloopt, zo'n drie maanden onverzekerd en met een ongeldig rijbewijs: dus.... niet zal kunnen rijden, nog een goede morgen meneer!, zei de vriendelijke juffrouw! Hij kijkt me stuurs aan.....: "Kul", zegt hij: "Flauwe kul, stuur mij dat formulier maar op, zo snel als u het krijgt, want dat onderzoek hebben we net toch gedaan. Ik vul het dan wel in, maar ik zal u wel een consult moeten berekenen". Ik wil zeggen: "No problem", maar dat verander ik snel in "Pas de problème", denkend aan het feit dat ik dus toch probleemloos over drie weken op vakantie naar Frankrijk kan. Je ziet: een goede opvoeding betaalt zich altijd!

Lik Art (uit Faktueel juni)

Nederland laat zich toch wel wat kansen ontglippen. Ik heb eerder in deze column gewezen op de negatieve dikmakende gevolgen van het likken van postzegels. Maar nu blijkt het toch ook positieve kanten te hebben, reden te meer om die vermaledijde stickers meteen af te schaffen. Het likken van postzegels heeft de Chinees Cang Xin (zeg maar Sjang) op creatieve gedachten gebracht. Nu kan ik me dat ook wel voorstellen, immers gom op postzegels is in China een groot goed, dat nog niet zo lang geleden de stijfselpot in de postkantoren heeft vervangen. Hij heeft het verheven tot een kunstvorm, en verdorie een kunst die ook nog door het, toch ietwat star te noemen, regime volledig geaccepteerd is. Hij mocht ermee naar de Biennale van Sydney en heeft daar als performance-artist de ‘Lik de Wereld Show’ opgevoerd! Dit idee is hier meteen gejat door de makers van witbier, maar dat heeft toch niet zo’n uitstraling als dat je zo’n Chinees ziet likken. Die Sjang likt nu mondiaal, zolang hij maar geen politieke likbeurten uitvoert, dus de Eiffeltoren likken mag, maar ‘het torentje’ in Den Haag, mag niet! T’is toch wat zo’n Chinees, de wereld al likkend veroveren en op het idee gebracht door ’n postzegel. Mag hij eigenlijk een ouderwetse postzegel met Trix aflikken? Dat zal eerst aan de Chinese exportcommissie voorgelegd moeten worden. Hoe het zit met leuke juffrouwen likken, zal in China ook wel moeilijk liggen, kunst is en blijft moeilijk. Zoals mijn oude directeur zei, toen ik mij laagdunkend uitliet over een niet nader te omschrijven kunstwerk, dat vooral depressies opriep bij de voorbijgangers: “jij moet je daar niet mee bemoeien, dat is kunst met een grote “K”, daar heb jij geen verstand van”. Het enige wat ik toen bij mezelf kon bedenken was: “Leck mich am....!” Je ziet: hij had gelijk, als kunstemaker moet je altijd je ogen open houden en vooral ook je tong uit je mond!

De “Tour de France”

Alphonse zegt dat het hem opvalt dat de Tour in het Duits vrouwelijk is: “Die Tour de France”, terwijl hij in het Frans juist mannelijk is: “Le Tour de France”. Wat het ook is, het is waanzin! Het dorp begint als een magneet mensen aan te trekken. Twee dagen voordat de Tour ons bereikt is alles “complet”. Het aantal campingscars en motorhomes, dat zich door het dorp perst, is ontelbaar. Er hangt wederom die vrolijke chaotische spanning tussen de platanen. Waar ’s avonds slechts enkel tientallen mensen flaneren lopen nu honderden.

21/7 Vanaf een uur of negen is het dorp afgesloten van de wereld. Niemand kan er meer door. In de afgelopen dagen zijn er zo’n 350.000 mensen de Mont Ventoux opgetrokken. John is nog even naar boven gefietst en zegt bij terugkomst dat hij nog nooit zoveel campingscars bij elkaar heeft gezien. Er zit toch wel veel geld onder de mensen. Ook de handel laat zich van zijn beste kant zien. Nabij het VIP-dorp dat op het kermisplein is ingericht, stopt een vrachtwagen van een van de grootste en duurste rijwielfabrikanten van Amerika en geeft veertig Amerikaanse dealers een superdure fiets cadeau, waarmee zij dan vervolgens de Mont Ventoux op kunnen fietsen. Wij verschalken een plaatsje op het terras van André en zien zo duizenden mensen voorbij trekken met hun kinderstoeltjes, koelboxen en klapstoeltjes. Een enkeling heeft vlaggetjes van zijn geboorteland op z’n pet gestoken. Er loopt er zelfs een rond die alleen gekleed is in een Britse vlag. Om elf uur ’s ochtends zitten er al mensen op hun stoeltjes langs de weg om zo toch maar zeker te zijn van een plaatsje. De tour wordt pas omstreeks 15.00 uur in Bédoin verwacht, zo heeft ms Dieu, voorzitter van de lokale fietsclub, me verzekerd. Hij heeft telefonisch persoonlijk met Dekker het etappeschema doorgenomen en het daarna voor mij op papier gezet, zegt hij cynisch. Sarrians: 14 uur 39, Aubignan 14 uur 47, Caromb: 14 uur 57, Modène: 15.00 uur, St.Pierre de Vasols: 15

uur 02 en Bédoin 15 uur 09. De top van de Mont Ventoux exact 21,3 kilometer verder om 16 uur 10. Als wij om een uur of half drie onze lunch gebruiken, staan de mensen al drie rijen dik voor het in tourkringen bekende café “Relais du Mont Ventoux”.

Bédoin krijgt de tour steeds gemakkelijk toegewezen. Andere plaatsen moeten dokken om door de tour gepasseerd te worden. Maar zij hebben de Mont Ventoux niet. Er gaan geruchten dat de tour volgend jaar weer door Bédoin komt.

Het feit dat de grote windberg in deze gemeente ligt heeft de naam van het dorp gegrift in ieder wielrennershoofd. Een keer de Mont Ventoux doen schijnt op elk wielrennersverlanglijstje te staan. Bekend is het verhaal van een drietal Belgische broers, die dit door tijdgebrek niet voor elkaar kregen. Op het sterfbed van een van de drie, moesten de andere twee broers hem beloven dat ze hem alsnog, weliswaar in een automobiel, naar de top zouden brengen. Bij het café “Relais du Mont Ventoux”, hebben ze de auto met het lijk op de achterbank, even op het schoolplein geparkeerd en zijn in 't café een neut gaan drinken alvorens hun belofte in te lossen. Ietsje terug ligt het café “de l’Observatoire”. Hier zo zeggen de verhalen heeft Tommy Simpson nog snel twee cognacjes achterover geslagen, voordat hij aan de fatale beklimming begon. Nu staan ook daar, drie rijen dik, de mensen te juichen voor Nestlé water, grootmoeders koffie en Intersport!

22/7 Om tien uur 's ochtends verzamelt zich een klein groepje willekeurige fietsers onder leiding van onze onvolprezen grote roerganger en voorzitter van de lokale wielclub, ms. Dieu, bij het chalet Renard. Dit is halverwege de weg naar de top en een begrip bij alle cyclisten. Aldaar arriveert ook de dochter van Simpson samen met een Vlaams-Belgische minister met de ongelofelijke naam Patrick de Wael! Het is vandaag 35 jaar geleden dat haar vader zo'n 3 kilometer verderop omkiepte en overleed. Zij was vier jaar en haar broertje was nog jonger. Haar moeder is later opnieuw getrouwd met een ex-ploegmaat van haar vader en naar Engeland verhuisd. Zij is Belgische gebleven

en dus goed aanspreekbaar voor een paar van mijn Hollandse camping vrienden in 't groepje van ms. Dieu. Ze valt op door haar vriendelijkheid en ingetogenheid. De Vlaamse minister bestijgt een fiets, want de pers is ook aanwezig. Kees moet hem af en toe een duwtje in de rug geven want op eigen kracht haalt hij het niet. Behalve als de fototoestellen klikken. Bij het monument aangekomen beklaagt zij zich over het feit dat voor de "stele" een aantal trappen ontbreken. Nu moet je de berm opklauteren voordat je bij het monument komt. Gisteren tijdens de tourreportages is met geen woord over Simpson gerept, ondanks het feit dat de hele karavaan er langs komt op de weg naar de top. Ze laten wel een renner zien die een wijngaard inrijdt om z'n behoefte te doen. Dus niets menselijks is ons vreemd. Geen woord! Doping is als item uit. Na 35 jaar niet alleen dood maar ook doodgezwegen!

Kees voelt de nieuws waarde en maakt haar attent op de aanwezige pers. Die trappen zullen er wel komen. Bij de receptie na afloop, krijgt iedereen die deelgenomen heeft aan de klim een fles wijn aangeboden. Op het etiket prijkt de naam "Simpsonwijn".

21/7 Wij staan nog altijd tegenover het café "de l'Observatoire" en laten de reclame en andere ongein aan ons voorbij trekken. Af en toe krijg je een pet tegen je hoofd of een ander, nog nuttelozer prul, maar veel kans om het te pakken te krijgen heb je niet. De kinderen en ook hun ouders, buitelen om je heen en halen de gevaarlijkste kapriolen uit om in het bezit te komen van deze nutteloze rotzooi. De renners houden zich niet aan het schema. Ze hebben vandaag blijkbaar niet zo'n zin om hard te rijden want ze liggen ongeveer een uur achter op het schema. Het kan ook zijn dat ms. Dieu nog in wintertijd leeft. Even na vier uur begint iedereen te juichen en te duwen en dringen de massa's de weg op tussen de platanen vandaan. Daar komt ie door de bocht, een eenzame topman: Virenque, een Fransman! Hij ligt 7 minuten voor op Frankrijks meest gevreesde nationale bedreiging:

Armstrong. De meute is waanzinnig. Ik probeer een foto te maken door mijn toestel boven de menigte uit te steken, maar ik blijf in mijn eigen schouderband hangen, foto mislukt! Na enige minuten zwelt het geluid weer aan: er komt een volgploeg van zo'n man of tien, waaronder de vermaledijde Amerikaan Armstrong. Opeens zie je veel Stars en Stripes wapperen. De Fransen zijn niet zo enthousiast. Ze vergelijken Armstrong al met Schumacher van de Formule 1. Wat je ook doet hij wint toch altijd. Naast mij verzucht een Fransman: "wat een geluk dat deze geen broer heeft!" Ik kan nu wel mijn fototoestel afdrukken, maar een Duitser voor me stoot me aan, dus die foto zal ook wel mislukt zijn.

Na een minuut of vijf begint weer iedereen te schreeuwen en te dringen. Daar komt het peloton. In luttele seconden is het voorbij. Ik heb mijn toestel opnieuw in gesteld en nu lukt het mij om over de hoofden van de toeschouwers heen een foto "te trekken", zoals onze zuiderburen dat zo mooi kunnen zeggen.

Dan spat het dorp als een zeepbel uit elkaar. De bezemwagen verlaat het dorp amper en het lijkt wel of de dammen breken. Duizenden mensen zetten het tegelijkertijd op een lopen. Op alle uitvalswegen lopen mensen te zeulen met dezelfde kinderen, klapstoeltjes en koelboxen. Allemaal terug naar hun geparkeerde automobielen die staan te bakken in de felle zon. Het is benauwd warm en de zon steekt. Te horen aan de frequentie waarmee de "Sappeurs et Pompiers" uitrukken vallen er veel mensen van hun stokje door de hitte.

Een enkele optimist wil zo maar even tegen de stroom in rijden. Als dan een tegenligger komt staat alles muurvast. Het duurt tot tien uur 's avonds, voordat deze gordiaanse knoop is ontrafeld. Tot een uur 's nachts blijven de campingcars langs rijden.

23/7 Vergeefs zoek ik in de lokale kranten naar een berichtje over de kleine plechtigheid bij het monument van Simpson. Kees, die vanochtend vertrokken is heeft me dat gevraagd. Wel een fotootje van het overhandigen van de naar Simpson

genoemde wijn, terwijl hij toch liever cognac dronk. In de Vlaamse kranten staat wel een foto van de Wael. Zwoegend op z'n fiets met naast hem de dochter van Simpson, bereikt hij de top. Hij doet er ongeveer drie keer zo lang over als de tourrenners. Maar het oogt natuurlijk goed voor de electorale bedoelingen die er ongetwijfeld mee gemoeid gaan.

Weer geen woord over Simpson zelf. De Fransen willen er niets over horen, immers de prestatie van Virenque is eigenlijk onmogelijk, zoals hij Armstrong achter zich heeft weten te houden. Hij kan dat alleen maar gedaan hebben met behulp van doping volgens de connaisseurs. Opeens komt ms. Dieu op me af en feliciteert me. Ik kijk verbaasd en vraag waarmee dan wel? “Met de ritzege van die Hollander....Bogarde, Bogeert of zoiets...als 't maar niet Armstrong is”, mompelt hij er achteraan. Het wielrennen beheerst hier nog alle gedachten tot en met zondag. Dan hebben de zielen rust.

Onze “Camping Cat”.

Iedere camping kent dit verschijnsel. Een vrouw van middelbare leeftijd, het gesettelde type, kunstenares of wil daar voor doorgaan. Duidelijk uitgekeken op haar partner. Ze blijven steeds maar weer naar de camping komen, alwaar ze proberen de schade in te halen. Ons exemplaar is werkelijk uniek. Ze denkt dat haar charme in een bepaald soort botheid ligt, die zij zich permitteert: “ze is toch immers kunstenares!” Ze behandelt haar partner op een opvallend minderwaardige manier en vertroeteld daarentegen twee hondjes als surrogaat. Deze twee hondjes zijn uiterst slecht opgevoed en brengen iedereen tot wanhoop door hun onophoudelijk gekef. Haar gedrag is zo opvallend dat zelfs de Franse campinggasten zich er aan ergerden.

Maar in de loop van de jaren is die ergernis veranderd in amusement en iedereen doet haar gedrag af als lachwekkend. Men amuseert zich ten koste van de persoon, ze wordt de bliksemafleider en is altijd goed voor een grap of een opmerking. Als je maar niet naast haar hoeft te zitten bij feesten en partijen.

Je zult zeggen: is dat eigenlijk niet een beetje zielig?” Eigenlijk wel natuurlijk, maar als je telkenjare steeds maar weer laat blijken dat je een verschrikkelijk dikke plank voor je kop hebt, dan houdt de zieligheid een keer op. Elk dorp heeft z’n dorpsgek en die wordt alszodanig geaccepteerd en op een camping is het niet anders.

De zweem van zieligheid viel voor mij een paar jaar geleden reeds weg, toen ze met een niets vermoedende vrouw, die besloten had géén foto’s meer te maken, maar dat wat ze mooi vond zelf te tekenen op de haar eigen amateuristische wijze, de vloer aanveegde over de kwaliteit van het tekenwerk. Het arme mens werd zo getraumatiseerd door de kritiek, onderbouwd met enige jaren kunstacademie waaraan dan de autoriteit ontleend zou mogen worden, dat ze een paar dagen lang verdoofd rondgelopen heeft, verbouwereerd door zoveel botheid!

Voor de camping in z'n totaliteit kwam dat moment enige tijd later. Ze presteerde het om onder het toeziend oog van een ieder en ook nog onder de ogen van de eigen vrouw, een Franse campinggast te versieren. Het interessante is dat het slachtoffer, aanvankelijk weinig verzet biedt. Je wilt natuurlijk niet onfatsoenlijk zijn, een beetje galant misschien, maar na enige tijd kom je die kwelgeest niet meer kwijt, wil je ze ook niet meer kwijt als de hormonen gaan opspelen. Al die aandacht die je krijgt vinden mannen natuurlijk aanvankelijk prachtig, ze zijn de ideale prooi voor onze camping-cat.

Bij mij heeft ze geen schijn van kans. Een aantal jaren geleden heb ik haar al duidelijk gemaakt dat ik niet van die flauwe kul gediend ben. Toen ik ook nog mijn afschuw liet blijken over haar schilderijen, waarvan ze me de foto's opdrong, was het met de relatie gedaan. Ze nam afscheid met een kattig: "maar het verkoopt wel!" Sedertdien suddert het voort met een enkel "goeiendag" op afstand of zelfs een duidelijk negeren van haar kant, waar ik alleen maar gelukkig mee kan zijn.

Dit jaar is haar populariteit al helemaal tot het nulpunt gedaald. Oorzaak zijn de hondjes. Je zult toch met je tentje naast zo'n roedel staan en steeds getrakteerd worden op oorverdovend gekef. De campingleiding heeft haar om deze reden naar het einde van het campingterrein "gepromoveerd", wat natuurlijk het uitzicht niet verbeterde en dat is een deuk in de voedingsbodem voor haar kunstzinnige inspiraties. De vrijgekomen plaats werd toegewezen aan Jos "Belge" en dat leidde tot een aanvaring met onze "camping-cat". Haar rechten zijn aangetast! Ze eist haar plaats op en bijna is er sprake van een Belgisch-Hollands grensconflict waarbij 1848 verbleekt. Zoals toen houdt onze Jos "Belge" stand. Hij wordt wel een beetje boos en dat is in zestien jaar nog nooit vertoond!

Dit jaar schijnt het slachtoffer een Hollandse man te zijn. Hij is nota bene de buur van Jos "Belge". Zijn vrouw beoefent de kunst van de "droge humor" op zo'n wijze dat je, als je bijkomt van een

Deel 1 van “Peyton Place met Kees” speelt zich af aan het begin van een door de camping georganiseerde maaltijd. Het toneel wordt gevormd door de cour voor de boerderij waar tafeltjes netjes opgesteld staan in een “U-vorm”. Uiteraard slepen “ms. Météo” en Pépé en Mémé al anderhalf uur van te voren met hun stoelen en borden om zeker te zijn van een goede plek. Wij doen het wat lacherig af maar als we ons realiseren dat we in geen geval naast onze “camping-cat” willen zitten, om zo de hele avond de kweiling van semi-intellectuele opmerkingen gepaard aan domme smakeloze aandacht, te moeten ondergaan, barricaderen we, geholpen door een groot aantal Belgische familieleden, een volle tafel. De opzet lukt en onze “camping-cat” zit tussen de Fransen en dat schiet natuurlijk, vanwege de taal, niet bijster op.

33

worden reeds weddenschappen afgesloten over het tijdstip waarop ze zal toeslaan. Als een volleerd jager laat Kees het roofdier op zich afkomen. Het roofdier is prooi geworden maar is zich daar nog niet van bewust.

De vrouw van Kees komt telkens als zich belangrijke ontwikkelingen in deze affaire voordoen, verslag uitbrengen van de vorderingen. De manier waarop ze dit doet, draagt natuurlijk bij tot een enorme feeststemming met constante lachsalvo's.

Deel 3 van "Peyton Place met Kees", is gesitueerd na de verorbering van het dessert. De kok annex diskjockey levert een compleet programma. De muziek wordt een stuk harder gezet. Dansen is voor ons roofdier als onderdeel van de balts zeer belangrijk. Hoewel ze volgens insiders absoluut niet dansen kan. Je bent kunstenares en dan moet je natuurlijk opvallen door spasticiteit en ongecontroleerde bewegingen op de dansvloer. Er treedt een onverwachte ontwikkeling op. Kees neemt opeens het initiatief, grijpt haar vast en sleurt haar naar de dansvloer. Zijn manier van dansen is nog veel primitiever dan verwacht. Zijn uithoudingsvermogen is ook zoveel groter. Vind je het gek? Hij fietst elke dag twee keer de "grote Windberg" op en af. Als bij toverslag trekt er veel meer volk naar de dansvloer. Zelfs de wat oudere en bedaardere lieden, voor wie het allemaal niet meer zo hoeft, staan opeens driftig mee te bewegen, nieuwsgierig als ze zijn om te weten hoe het afloopt.

"Peyton Place met Kees" deel 4 heeft een open einde. We zullen nooit weten wat voor vervolg deze geschiedenis zou hebben gehad. Ze wordt door haar man, die steeds zuurder staat toe te kijken aan de rand van de schuur, van de dansvloer geplukt. Een "deus ex machina". Het komt haar goed uit want ze vindt Kees veel te wild en dat vindt haar wederhelft nog veel meer. Ze verdwijnen allebei zomaar in het donker. De kat likt haar wonden. De tijger trekt zich terug, hevig geschrokken, omdat de prooi ineens veel groter en sterker leek. Tijgers plegen hiervan te leren, maar deze?

Zoals gewoonlijk leidt het malle gedrag van derden tot een heel genoeglijke avond, iedereen heeft zich nu eens niet geërgerd maar geamuseerd. Het minutieuze verslag in de gortdroge humoristische stijl van onze verslaggeefster ter plaatse tevens eega van de vermeende prooi, is daar niet in het minst debet aan. Als het feest om twaalf uur is afgelopen, trekt Kees zijn doorweekte T-shirt recht en zegt: “plan geslaagd, ik ga nog even een whiskeytje drinken”. Tegen zijn fietskompanen zegt hij: “Morgen zeven uur weer op de fiets! “ En zo hoort dat ook.

Ms. George.

Hij is de laatste jaren een fenomeen geworden op onze camping. Deze gewezen hoofdcommissaris van de bereden politie te Parijs. Hij reed voorop, vóór de vele groten der aarde, zoals Kosygin, Brezjnev, Kennedy, Nixon en Adenauer. Ze kwamen niet van hun plaats als hij niet het teken gaf. Zijn chefs waren de Gaulle, Giscard d'Estaing en Mitterand. Vooral de Gaulle maakte onuitwisbare indruk, zo vertelt hij. Deze grote president vertrok nooit een spier, géén glimlach, niets! Maar als hij dan boven aan de vliegtuigtrap stond, draaide hij zich langzaam om en salueerde uitdrukkelijk. "Prachtig, prachtig", vindt ms. George.

Ms. George zelf kun je ook een opvallend type noemen. Fors en ontzaglijk dik. Ik vraag me altijd af of ze voor hem een speciale motor hebben gehad. Of is de dikte ontstaan nadat hij gepensioneerd is? Zijn vrouw daarentegen is een statige blonde verschijning, helemaal niet zoals je je zou kunnen voorstellen wanneer je hem ziet en er een vrouw bij moet denken. Hij doet mij qua uiterlijk een beetje denken aan het geslacht der Louizen. Elke Louis had een peervormig uiterlijk, mensen dreven daar de spot mee zoals blijkt uit een prent in een van mijn voormalige geschiedenisboeken.

Hij staat dicht bij de schepper. Hij zegt altijd: "Jezus.....dat is familie, dat is mijn schoonbroer." Eerst snapte ik dat niet, maar toen hij vertelde dat zijn zus ingetreden is viel het kwartje. Hij heeft één dochter. Eenmaal 'flic' altijd "flic", zij is luitenant bij de politie. En als je hem moet geloven staat ze stevig in haar schoenen. Met beide handen maakt hij een beweging die duiden op een mooi figuurtje en hij zegt dat menige agent in opleiding dacht: "dat varkentje wassen we wel even! Maar ze hoefden haar maar aan te raken en" en hij maakt het bekende handgebaar en laat een fwiet geluidje horen, ten teken dat ze sneller gevloerd waren dan ze zich hadden kunnen voorstellen. Waarmee is zijn dochter getrouwd? Natuurlijk met een motoragent. Het blijft

allemaal in de familie. Ik vraag me af of dat in Nederland ook voorkomt, dat de kinderen van agenten en politiemensen altijd maar weer hun vaders vak kiezen.

Hij rijdt ook nog steeds in een auto met een "flic-nummer". In Frankrijk zijn auto's van agenten herkenbaar aan het nummerbord. Op de vraag of dat na zijn pensioen niet veranderd, antwoordt hij ontkennend. "Het grote voordeel is", zegt hij, "als er controle is springen ze meteen in de houding en laten je onmiddellijk doorrijden, of je nu gedronken hebt of niet!". Ms. George houdt zich namelijk strikt aan de Franse regels: met niet meer dan één fles wijn achter het stuur!

Normaal komt ms. George exact 1 augustus. Op 1 augustus loopt Parijs leeg. Driehonderd kilometer file op de "autoroute du Soleil" zijn geen uitzondering. In augustus hoeft je niet naar Parijs te gaan want het is leeg, niets te doen! Daarom hebben wij hem ook pas betrekkelijk laat wat beter leren kennen. Ons landelijk vastgelegde vakantieschema, zat ons weer eens een aantal jaren dwars. Nu echter staat ms. George plotseling anderhalve week eerder dan gepland voor de caravan. Z'n vrouw krijgt pas per 1 augustus vrij, maar er moest nog het een en ander opgeknapt worden aan de caravan, vandaar. Ms. 'Météo' leeft meteen op: de onbestorven weduwnaar wordt liefdevol opgenomen aan de tafel van zijn vrouw "Général Dédé". Deze ervaring heeft alles te maken met het feit dat ms. George water haat. Reeds de eerste dag laat hij dat duidelijk blijken: om tien uur 's ochtends zitten ze getweeën op het bankje voor de boerderij te genieten van ettelijke Leffes. De glasbak wordt voller en voller. Dit ritueel herhaalt zich elke ochtend en middag. Ik meen me te herinneren dat ms. George enkele jaren geleden een hartaanval heeft gehad. "Maar", zo meent ms. "Météo", "hij moet het verdriet wegspoelen dat ontstaat door het gemis aan zijn wederhelft. Onze 'camping-cat' is helemaal geen partij voor hem. Zij heeft helemaal niet in de gaten dat ze voor de gek gehouden wordt als hij haar overtuigt

van het feit dat het water hier slecht is. De volgende dag loopt ze met flessen water te sjouwen.

De grootste verrassing komt wanneer blijkt dat hij zéér culinair aangelegd is. Men roemt bijvoorbeeld zijn soepen. Hij nodigt ons uit voor een maaltijdje: ik rol anderhalf uur later van mijn stoel en kan geen poeh meer zeggen. En dat op een tweepits gaskomfoortje in die hete voortent. “Maar George, waar heb je dat dan geleerd?”, is natuurlijk de volgende vraag. En dan volgt een smakelijk verhaal. Oorspronkelijk was hij kok. Hij was kok in het leger. De compagnie ging op oefening: 100 kilometer lopen en bivakkeren.

“Mon Lieutenant” zei George, “geef mij vier man, een vrachtwagen en 50 kilometer minder, dan kook ik voor de hele club een buitengewone maaltijd”.

“Maar George je hebt je voorgeschreven voorraden en daar moet je het mee doen, het mag geen cent meer kosten!”

“Geen probleem, mon Lieutenant, het zal voortreffelijk smaken en geen cent extra kosten!”

Nou daar had de luitenant wel oren naar, want hij wist wat George kon klaarspelen. Uiteraard mocht hij voor de compagnie uit om het zaakje te organiseren. De boer naast het oefenterrein, wilde best wel 100 liter matige rode wijn ruilen tegen 50 liter zelfgestookte calvados. En voor de aardappelen kon hij wel een varken missen. Had de boer ook slagroom: géén probleem ook dat was ruilwaar. In het bos heeft George wilde aardbeien gezien en hij stuurt zijn 4 man het bos in om ze te plukken.

Op de avond van het eten komt opeens de kolonel letterlijk uit de lucht vallen met zijn helikoptertje: controle!

“Wat is dit hier? Het lijkt wel een Parijs restaurant! Wie betaalt dat allemaal?” Maar George weet de kolonel te overtuigen dat hij dat door ruilhandel verkregen heeft en dat schijnt toegestaan te zijn.

“Goed, zegt de kolonel, “zeg tegen het hoofdkwartier en mijn piloot dat ik hier eet! “

De maaltijd wordt afgesloten met aardbeien met slagroom, en dat is het “non plus ultra” naar Franse begrippen. De kolonel, vooral duidelijk onder de indruk van de calvados, wankelt op George af en vraagt: “Wil jij sergeant worden?”

“Maar natuurlijk, mon colonel”

“Morgen ben jij sergeant, maar je meldt je wel bij de officiersmess!”

“Maar natuurlijk, mon colonel!”, en George is gelukkig dat hij die 50 kilometer ook niet meer hoeft te lopen. In de officiersmess heeft hij 5 jaar gekookt en toen heeft het dankbare leger hem de baan als motoragent bezorgd alwaar hij het tot commissaris geschopt heeft.

“Maar morgen is het 1 augustus! “, zegt ms. Météo. Ms. Alphonse zegt: “nu gaat de president het roer weer overnemen. Zij komt morgen met de TGV in Avignon aan en hij gaat haar halen.

Later spreken die twee af om morgen een grap uit te halen en haar op gepaste wijze te ontvangen.

De volgende ochtend, als George reeds op weg is naar Avignon, leggen zij ‘n rode loper uit en spannen een kniplint over het pad dat naar de caravan van George loopt. Parasollen met ballonnen verhogen de feestvreugde. Als dan om 11 uur de auto het terrein oprijdt, trommelt ms. Météo op een krukje en staat ms. Alphonse in de houding met een pet op. Ze wordt naar het lint geleid en met de aangeboden schaar knipt ze netjes het lint door. Ze geeft zoals het hoort een stukje aan haar begeleiders. Je kunt zien dat ze dat vaker gedaan heeft. Dan wordt er hartelijk gelachen, handen geschud en gezoend en dan is de plechtigheid voorbij. Nu kan het regime een aanvang nemen.

Een half uur later zitten ms. Météo en ms. George alweer op het bankje met enkele flesjes Leffe voor zich. Geen enkel regime kan deze trotse mannen ervan weerhouden om te apéritieven. De waardes van Frankrijk moeten hoog gehouden worden en mogen niet onderdrukt. De Franse man wijkt niet, nooit!

La Poste (uit Faktueel augustus)

In mijn hemdsmouwen loop ik het plaatselijke postkantoorje binnen. Ik heb gelezen in de wekelijkse postzegelrubriek van de plaatselijke courant dat *La Poste* nieuwe zegels uitbrengt met als motief “Jazz”. Alle groten van de jazz vereeuwigd op een goudkleurig velletje met toeslag voor het Rode Kruis. Als ik binnenkom staan er slechts twee mensen voor het loket. En dat op marktdag! Gelukkie. Dat wil niet zeggen dat het vlot gaat, want het ouwetje voor me wil van alles en ik moet mijzelf voorhouden dat ik vakantie heb, tijd zat dus. Ik kijk een beetje in het rond en verwonder me dat een dorpje als dit, bloot aan de haak misschien 1500 inwoners, er toch zo’n postkantoor op na houdt. Ik zie een affiche waarop de jazz-zegels worden aangeprezen en er staat bij dat je ook een CD kunt krijgen waarop dezelfde artiesten staan. Mijn tweede zwak na postzegels zijn CD’s. Als ik eindelijk aan de beurt ben, er staat inmiddels ‘n rij van zo’n man of vijf achter me, vraag ik eerst het velletje en dan of ik die CD ook kan krijgen. De vriendelijke juffrouw kijkt verbaasd....ze moet dat even vragen aan de chef. Achter mij een rij van acht man! De chef komt en zegt dat dat besteld moet worden in Parijs. Maar dat zullen wij wel voor u doen, geef maar even uw telefoonnummer. “Maar monsieur ik zit op een camping!” Nog lang? Langer dan een weekje? Geen probleem we brengen u op de hoogte, geef maar het adres van de camping. Achter mij een rij van tien. “Wilt u een velletje gestempeld misschien, u bent toch filatelist nietwaar?” Als dat zou kunnen, en ze stempelt een velletje voorbeeldig. Achter mij een rij van twaalf. Als ik klaar ben zegt die lieve juffrouw en ook alle Fransen die in de rij staan vriendelijk ‘*bonjour*’. Een weekje later krijg ik een bruine dienst-enveloppe van *La Poste*: ik kan mijn bestelling afhalen. ’s Avonds zit ik bij de tonen van Grapelli te genieten van een glas wijn. Waarin een land toch allemaal groots kan zijn?

Hangouderen (uit Faktueel september)

“Meneer, ik geniet nog steeds van mijn pensioentje. Dat heb ik te danken aan ‘Vadertje Drees’ en aan de filetalisten van ons lieve landje die zich al die tijd suf gekocht hebben aan m’n postzegels en aanverwanten. Ik heb nog gewerkt op het hoofdpstkantoor in Heerlen. Postbeamte noemde zich dat. U bent toch van Heerlen? Ken u zich dat nog herinneren...nee...u bent van een te jonge jaargang. Prachtig bureel was dat: ‘het Kantoor der Posterijen en Telegraaf’! Je had eerst een vestibul en dan kwam je in de grote hal. Rechts had je dan, wel 15 loketten en ik had altijd loket vier: ‘postzegelen en àlle geldhandelingen’ Maar ja, ik had dan ook de volle mulo. Toen was dat nog iets, dan kon je rekenen en schrijven en niet zo’n beetje! Elke maandagochtend stempelcontrole, dat was toen nog van hoge waarde. Schoonmaken, achterom met wasbenzien en de datum nauwkeurig opdraaien. O wee als de notaris ontdekte dat je stempel verkeerd stond, dan had je misère. Toen ik aangenomen werd hadden we een hollènder als directeur. Hij zei: ‘Joop’ -maar ik heette Joep-, ‘let op die filetalitisie. Behandel ze met eerbied want het zijn onze trouwste klanten’. Zelf heb ik nooit wat gehad met die postzegels. Kijk je heb je beroep en je heb je hobbies, maar na een hele dag zegelenverkoop mot je me daar niet mee aankomen. Nee, nooit iets aangevonden...” en hij keek zwijgend naar de overkant. “En nu ligt ik in de kontramien met de buurt hier, die hebben wat tegen ‘hangouderen’. Ik kan niet steeds van mijn paar centjes een ‘terrassie pikken’. Nee, wij oudjes doen het met dat bankie hier in Voerendaal. Krijgen we meteen de naam ‘hangouderen’ en prompt ook de malaise die daaraan schijnt te hangen. We maken teveel lawaai en we moesten maar ergens anders heen gaan zitten. Mijnheer het is toch ook altijd wat, hier in dit kikkerlandje.” Hij draait zich in een rookwolk om, en klopt met een ferme tik zijn shaggy af.

Een Toveraar

Het maken van een verslag is in de natuurwetenschappen zeer belangrijk. Daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen. Dus, reeds in de tweede klas, beginnen we daarmee.

“Houdt je aan het volgende lijstje: titel, doel, materiaal, werkwijze, resultaat, conclusie en literatuur”. Een hypothese laten we maar even weg, dat is nog te moeilijk.

“Meneer, wat is literatuur?”

“Heel simpel, bij jullie is dat gewoon je leerboek. Dat klinkt overdreven, maar er zijn al professoren ontslagen omdat ze vergeten waren te vermelden welk boek of welke artikelen ze gebruikt hadden”. Onwillekeurig denk ik aan de Leidse professor en aan van Dis.

“Meneer, wat is een conclusie?”

Dat is altijd een moeilijke. Je komt niet om het woord conclusie heen en gevolgtrekking maakt het ook niet duidelijker. Ik val dan altijd maar terug op het woordje *dus*.

“Bijvoorbeeld: je bekijkt iets dat verandert omdat jij er iets mee doet...dat betekent dan dat je kunt zeggen: dus de verandering is het gevolg van datgene wat ik doe”.

Het blijft ontoereikend maar beter weet ik het ook niet. Ik vertel dan nog dat mijn vroegere natuurkunde leraar altijd een les aan *dus* besteedde en het vervolgens opgaf omdat we het toch nooit zouden leren. Hij sloot altijd af met de volgende ‘grap’: “Vraag aan een leerling wat de overeenkomst is tussen een brug en een kanarie. Als antwoord krijg je: de kanarie is geel *dus* de brug is ook van ijzer”. Mijn leerlingen blijven mij óók schaapachtig aankijken.

“Laten we het maar eens proberen”, en ik geef aan dat ik het praktikum nummer 25 zal doen. “We kunnen dat niet klassikaal doen want zoveel materiaal hebben we niet, het lokaal is te klein of de groep te groot, in ieder geval demonstreer ik het en jullie

moeten straks in je verslag precies beschrijven wat ik heb gedaan.”

Als demo-praktikum gebruiken we het aantonen van zetmeel met jodium. “We hebben zetmeel nodig en joodoplossing. Dat zijn geen opgeloste joden, we noemen het nu eenmaal zo in de scheikunde”, er gaat een misprijzende gemompel op bij het woord scheikunde, “het is jodium opgelost in kaliumtri-jodide... anders funktioneert het niet. Kijk we lossen wat zetmeel op in het reageerbuisje, goed schudden, maar nooit - zoals ik doe - met je duim erop, want als er zoutzuur in zit ben je je vinger kwijt.”

Ik weet dat dat in elk verslag gemeld gaat worden: je mag nóóit, met je duim op het reageerbuisje, schudden! Die zit in ieder geval.

“Nu doe ik er een paar druppels joodoplossing bij”. Het is verbazingwekkend wat voor een betoverend effect die simpele omslag van wit naar paars-zwart altijd heeft. Het ‘oh ‘ en ‘ah ‘ is niet van de lucht. Een kinderhand is snel gevuld! “We noemen het een indicator, een aantoonstof!”.

Bij de tweede proef komen enkele voedingsmiddelen aan de orde. Het boek vermeldt brood, worst, kaas, melk en een aardappel. Elk jaar zeg ik er bij: “je moet alleen beschrijven wat ik doe. Ik gebruik alleen brood en aardappelen want ik heb geen worst noch kaas of melk”. Elk jaar vertel ik wat voor bewonderenswaardige rij voedingsmiddelen na afloop de revue passeren in hun verslagen. “Maar een voetbalverslaggever mag toch ook niet een paar doelpunten erbij verzinnen. Als MVV met 3-0 achter staat en hij zegt dat ze met 2 doelpunten voor staan...kan niet. Als hij dat doet is hij niet goed bezig en doet hij fout verslag!” Iedereen knikt instemmend terwijl ik bedenken dat een 2-0 uitslag vóór, sowieso al ongeloofwaardig zou klinken. Het brood wordt gemalen met een vijzel en een mortier of stamper, en opgelost in water kleurt het prachtig blauwzwart....”dus? “ Een wijsneusje op de eerste rij zegt: “dan heeft hij zetmeel in zich!”.

“Juist, dan zit er zetmeel in, goed zo!”.

Dan de aardappel: “die ga ik niet oplossen. Een schijfje is voldoende: als je daar een paar druppels joodoplossing op laat vallen kleurt het al meteen zwart”. Ze kijken allemaal als of ze de braamstruik zien ontbranden.

De volgende les bespreek ik de nagekeken verslagen en citeer uit ‘n enkel verslag. Een vijzel en mortier, wordt een vijzel en een mijzel, helemaal niet zo slecht gevonden. Een ‘indicator’ wordt een ‘dictator’. Wit zetmeel wordt ‘beige’? Vooral de conclusie trekken levert problemen op. Na het woordje dus, beginnen ze weer opnieuw de werkwijze af te raffelen. De ‘literatuur’ wordt steevast vergeten.

Maar het klapstuk is toch altijd weer de wonderbaarlijke ‘broodvermenigvuldiging’ die plaatsvindt: in plaats van brood en aardappel heb ik de meest fantastische voedingsmiddelen gebruikt. Brood verandert in koekjes en beschuiten. En alles wordt zwart. Kaas, worst en melk passeren de revue, ze worden allemaal zwart. Aardappelen veranderen in bonen en appels die ook allemaal zwart worden. Iemand heeft zelfs cornflakes zien verschijnen en een ander ziet pindakaas, fruithagelslag en chocolademelk maar die laatste is toch al bijna zwart. Mijn opsomming levert het ene lachsalvo na het andere op want ik dik het natuurlijk wat aan nadat ik ze verzekerd heb dat dit eerste verslag niet zo zwaar telt.

“Mijnheer u hebt wel gevoel voor humor”, zegt het wijsneusje.

Ik antwoord: “Al ben ik dan misschien een slechte leraar, ik ben wel een grote tovenaar vinden jullie niet?”

Het volgende uur vraagt een leerling van 6 VWO: “Mijnheer moeten we die posterpresentatie of videopresentatie bij opdracht 35 ook maken?”

Ik denk aan het vorige uurtje terug en antwoordt: “nee, maak maar gewoon een goed verslag volgens de regels, daar heb je meer dan genoeg aan voor je verdere carrière. Straks heb je je Atheneum *dus* dan zou je een universitaire studie moeten kunnen

volgen....” Het woordje *dus* levert hier nog steeds onoverkomelijke moeilijkheden op. Je kunt niet vroeg genoeg beginnen!

Onthaastingsoefening (uit Faktueel oktober)

Ik moet een paar belangrijke brieven versturen naar mijn familie. De industriezegels zijn net uitgekomen, dus besluit ik er nieuwe zegels op te plakken en die even op het postkantoor in Valkenburg te gaan halen. Krijgt mijn zus een brief met de ONschacht erop, waar we als kinderen jaren tegen aan gekeken hebben. Leuk! In V'burg is net een parkeerplaatsje vrij. Normaal zakt m'n broek af door het kleingeld, nu alleen maar 2 eurostukken, nou die ga ik mooi niet in dat apparaat stoppen. Zal ik het dan maar wagen? Ik kom het postkantoor binnen en zie in het doolhof van folderdisplays toch nog twee rijen. Ze zijn afgezoomd met een lint en lopen taps toe zodat de twee rijen dreigen te versmelten. Ik kies de linker rij, want het rechter loket is leeg en er staat een verveelde mevrouw voor, de lokettist(e) moet zeker wat halen. Maar mijn loket is bemand en dat lijkt vlot te gaan. Ik kijk even over mijn schouder naar buiten en zie mijn auto nog niet gesierd met een "prent". Als de volgende klant aan de beurt is wijst de mevrouw voor me naar de buurrij en zegt: "U was eerder". Ik sta perplex! Ik vraag haar: "waarom loopt u niet door?" Het blijkt dat er geen twee rijen zijn maar slechts één, dat zag alleen maar zo uit. Ik werp weer snel een blik naar buiten. Het rechterloket komt vrij en niemand schuift aan, dus switch ik van rij die geen rij is en sta voor het loket. Daar word ik onvriendelijk terecht gewezen: de klant is alleen maar even iets fotokopiëren, ik moet op m'n beurt wachten! Ik draai stomend om en snel een blik naar buiten...nog niets! De vrouw die voor mij in mijn non-rij staat kijkt triomfantelijk als ik weer achter haar moet gaan staan. Zij moet natuurlijk van alles hebben: van strippenkaart tot pakketzegel en laat dat nou net weer ergens anders in het kantoor liggen: 10 minuten lang weg lokettiste. Nog even een snelle blik naar buiten. Tien minuten later ben ik eindelijk aan de beurt. Als je het onthaasten wil oefenen moet je naar het postkantoor.

De Dorpsdisco

Bij alle grote maatschappelijke politieke en maatschappelijke problemen vormt óók de jeugd van 12 tot 16 een gróóóót probleem. In een gemeentelijke nota stelt men dat zij overal buiten vallen en buitenshuis vrijwel geen tijdverdrijf kennen, geen ontmoetingsplaats, geen ontspanningsmogelijkheden. Het gevolg is het verschijnsel van de “hangjongeren” die enkel en alleen door hun ietwat opdringerige en rumoerige aanwezigheid, de buurt de stuipen op het lijf jagen. Een balletje trappen op het pleintje kan niet meer, er staan overal geparkeerde auto’s en om de haverklap stuift een overspannen huisvrouw naar buiten om haar duur aangelegde tuin te beschermen. Ik heb er al eens een gezien die met een mes de bal lek stak omdat haar tuja’s ‘levensgevaarlijk bedreigd’ werden. Net als bij de berggorilla’s in Uganda is voor de jeugd een terugtrekkende beweging de bossen en de velden in niet meer mogelijk omdat de hele zaak gewoon dicht gebouwd is. Diezelfde huisvrouw werd ook nog eens overspannen van het onderhoud van heur tuin, zodat ze nu de hele zaak betegeld en volgegooid hebben met grind! Tijden veranderen....

Toen ik tussen de 12 en 16 was, had ik natuurlijk mijn huiswerk. “Maar ja, dat kun je toch wel weten man, dat maken ze al lang niet meer!” Ik had een vriendje dat wel eens thuis mocht komen spelen. Hij heette Aureel! We speelden gevaarlijke situaties na uit de tweede wereldoorlog. De Jong had grote indruk gemaakt met zijn serie over de grote wereldbrand. De televisie trok onze aandacht met dat soort series, “so weit die Füßen tragen” enz. Altijd als ik in de sneeuw loop moet ik even aan dat verhaal denken. Of we experimenteerden met een batterij die we van onze laatste zakcent gekocht hadden, mijn buurjongen Koosjan en ik. Met geïsoleerde koperdraad legden we een verbinding tussen mijn slaapkamer en de zijne en zonden elkaar berichten toe in morse. Zeg maar digitale prehistorie! Maar ik kon die

verdomde piepjes maar niet onthouden en het duurde een eeuwigheid voordat ik de berichten ontcijferd had. Hij was razendsnel in de vertaling. Ik was er te stom voor, dus is hij naar de ambachtschool gegaan, later op de grote vaart. En ik.... ben maar gaan studeren, er was geen andere mogelijkheid, vond mijn vader.

Ons spel leverde de spanning en daarin is de jeugd van nu niet anders. Alleen de spanning kan niet meer geleverd worden door fantasiesituaties of door morse. Ze zien op de televisie alles al: er valt niets meer te fantaseren of hebben ze het afgeleerd?

Een disco moet de oplossing brengen. Ik zit in het bestuur van het gemeenschapshuis en daar is een taak weggelegd. Deze jeugd is voor de horeca niet interessant, te weinig alcoholische omzet en te veel kabaal. Daar zijn wij als gemeenschapshuis dan wel goed voor, vinden de ouders, de jongens en meisjes en ook de horeca. OK, geen drank dus, niet roken en geen drugs. Van 8 tot 11 en eenmaal binnen: niet meer naar buiten. Het slaat aan. Het levert de hoognodige spanning. Als perfect geïmiteerde volwassenen staan ze zich uit te sloven in het zweet des aanschijns, die kleine lijven in een t-shirtje en spijkerbroekje slechts. Een rookkanon maakt de zaak nog spannender en een normaal gesprek is gelukkig ook niet meer mogelijk want de basdreunen dompelen de hele zaak in een soort voorwereldlijke onverstaanbaarheid met enkel plaats voor body-language. Dancing with dinosaurs!

Het publiek kun je in twee groepen verdelen. De ene groep vermaakt zich kostelijk en heeft blijkbaar thuis het goede voorbeeld gekregen. Meestal uit milieu's die niet veel te missen en te pronken hebben. Vaak dus de kinderen die laag opgeleid worden. Ze zijn eerlijk, spreken hun algemeen beschaafde body-language en werken zich in het zweet op de dansvloer. De andere groep heeft van thuis al een tik meegekregen. Je hebt meer nodig om indruk te maken. Je bent pas echt macho als je stoned of dronken bent. Het imponerende leven gaat niet zonder drugs. Ze

proberen op allerhande manieren drank en sigaretten naar binnen te smokkelen. Als duidelijk blijkt dat wij die trucs kennen zien we een ander gedragspatroon tot ontwikkeling komen. Ze slepen tassen met breezers en ander spul mee, de breezers hoogstwaarschijnlijk door mevrouw de moeder zelf gekocht, denkende dat dit gevaarlijk spul limonade is. Ze dumpen dit vervolgens in de tuin van een niets vermoedende buurman en verlaten na een belronde op hun gsm om 10 uur het pand om zich op de hoek van de straat te gaan bezatten. Zo zijn wij al eens de trotse bezitter geworden van 5 flessen apfelkorn, geleverd door een jungske, lid van de harmonie nota bene, die aan kwam slepen met een enorme tas en die naast het gebouw dumpte. Waar zou die dat toch geleerd hebben?

Dan krijgt de gemeente of het bestuur van de organisatie na enige tijd van diezelfde mevrouw die vroeger naar buiten stoof als men maar in de buurt van haar tuin durfde te komen met een bal, een brief met een klaagzang over de overlast en het lawaai. De politie wordt ingeschakeld, een crisisteam geformeerd, overleg op gemeentelijk-ambtelijk niveau gevoerd en een stringent beleid uitgestippeld. De buurt krijgt een brief met voorafse verontschuldigen. Het gele en rode kaarten systeem wordt ingevoerd dat kan leiden tot een zaalverbod. Dan zijn wij van de problemen af.

Toezicht moet ik ook af en toe houden. De bestuursleden hebben dat maar naar zich toegetrokken want de ouders durven dat niet. Bang voor represailles, brik door je ruit en zo, weet je. Ik heb enige ervaring met het toezicht houden bij dit soort gelegenheden. Op school werd ook ieder halfjaar een disco georganiseerd in de voormalige Jumbo Scala-disco te Valkenburg en er was niemand te vinden die daar toezicht wilde houden. Op voorwaarde van een taakuur en de mogelijkheid om watjes te gebruiken heb ik die arme schapen hun plezier gegund en was ik ettelijke avonden aanwezig, ondersteund door een heuse uitsmijter. Een man met een degelijke vooropleiding: 4 jaar

lagere school en een zwarte band in de judo. “Meister, es geer problemen hub met zo’n gassie, hoef geer maar even zo te doen en hij staat sneller buiten dan dattie naar binnen gekomme is”. Ik zie hem nog voor me staan met zijn vingertje zwaaiend in de lucht. Maar het funktioneerde en de overlast hielden we altijd buiten de disco, nooit binnen. Het ging toen om zo’n elfhonderd kinderen van 12 tot 20, dus was een uitsmijter wel op z’n plaats. Hoewel, tegen halve garen die een bierglas tegen hun eigen hoofd kapot slaan kun je niets beginnen. Z’n gymnasiale opleiding had kortsluiting veroorzaakt, het is goed dat dit zo vroeg duidelijk wordt, kan de maatschappij er alvast rekening mee houden.

Op onze dorpsdisco moeten we het zelf klaren. De eerste keer dat ik “dienst” had werd ik geconfronteerd met een meisje dat met een bus axe in het gezicht gespoten was. Leuk hè, hoe verzin je het! Het meisje is asmatisch en komt bijna niet meer bij haar positieven. Ik mijn neus achterna en de zaal in. Het spul stinkt een uur in de wind, dus de dader heb ik na een half minuutje bij z’n kladden. Ik confiskeer de bus en zeg dat hij hem na afloop terug kan vorderen. Onder protest gaat hij accoord. Vervolgens verschijnt een meiske van een jaar of 14 bij de deur, met haar vriendje onder de arm en verklaart dat ze hoofdpijn heeft en dus even naar haar tante wil die om de hoek woont om aldaar enig medicament te halen en... de vriend, die moet mee! Tja, maar je weet eenmaal binnen niet meer naar buiten. Wij, de twee toezichthouders kijken elkaar aan en grijnzen te horen dat het ‘hoofdpijn-argument’ nu eens andersom gebruikt wordt. We bieden een chefarientje aan tegen deze hormonale stuwingen, maar dat is niet goed genoeg. Ze doet nog twee maal een poging en dan geeft haar ‘loverboy’ het op en verdwijnt de zaal in naar zijn vriendjes. Nu is het meisje boos en verlaat meteen het pand, ongetwijfeld teleurgesteld. Er komt een meisje van een jaar of 12, huilend op mij af en klaagt dat ze door twee grote meisjes gepest wordt: “ze schelden en schreeuwen en duwen ons weg en zeggen

akelige dingen”. Ik zeg: “laat mij die snoodaards maar eens zien!” Ze wijst me twee puberale lellebellen aan die ik meteen herken als twee van mijn eigen leerlingen uit Hulsberg. Ik zeg dat ze hun jas kunnen gaan halen en kunnen vertrekken. Eentje wil nog gaan protesteren, maar de ander houdt haar terug en zegt dat het maar beter is om te gehoorzamen. Mijn compagnons, niet wetende dat het leerlingen van mij zijn, vallen bijna van hun stoel van verbazing als ze het gevolg van mijn ingrijpen aanschouwen. Sindsdien heb ik het gemaakt en geniet het respect dat bij mijn uitsmijter-positie past. Toch nog respect gekregen na al die jaren. “Meister, es ze uch lestig vallen.....”

Na afloop, als het gekrakeel van de straat verdwenen is, wacht binnen het axe jongetje op me en eist z’n bus terug.”Weet u wel wat die bus kost, meneer. Hij is trouwens van mijn vriendje. u mag die niet van mij stelen!” “Oh, maar die krijg je terug. Kom morgen maar met je moeder en dan geef ik haar die bus meteen terug!” Het onderdeurtje druipt ook af, zijn moeder heeft blijkbaar toch nog enige invloed.

Waarmee kun je ze tevreden stellen, wat moet je doen om ze weer wat spanning te geven? De commercie vindt altijd nog wel iets. Ik lees in de krant dat er nu al onderbroeken met string bestaan voor tienjarigen, spannend hè?

Teddyberen (uit Faktueel november)

De heer Lium stapte welgemoed het postkantoor binnen. Iedereen groette hem vriendelijk goede dag. Hij was een welbekend persoon hier op het Framboos-eiland, het hoofdeiland van de Grenadine-eilanden. Een hooggeplaatste ambtenaar als hij wilde iedereen wel tot vriend hebben, je kon nooit weten, als je eens een baantje bij de plantsoenendienst mocht ambiëren, toch? De directeur van het hoofdpstkantoor begroette hem persoonlijk en vroeg wat de reden van zijn bezoek was. “Ik heb weer enige brieven geschreven en nu moet ik enkele postzegels hebben.” De directeur, ze kenden elkaar van de club en hij mocht de hooggeplaatste ambtenaar dan ook bij zijn voornaam ‘Ka’ aanspreken, maakte een vriendelijke buiging en zei: “Mijn beste Ka, ik heb een paar prachtige nieuwe zegels voor je! Normaal krijgen we die hier niet te zien, want ze worden alleen maar in het buitenland verkocht. Ik heb echter enkele exemplaren kunnen bemachtigen. Het zijn zegels met teddyberen erop!” De heer Lium keek verrast op: “Hé, teddyberen? Laatst kreeg ik een brief van mijn zwager uit Mozambique en daar zaten zegels op met de afbeelding van ene Prins Bernard. En van mijn dochter, die zoals je weet enige tijd op Grenada verblijft, kreeg ik een brief met een zegel waarop Heidi Klum staat afgebeeld, je weet wel dat mooie Duitse top-model! Dat verkoopt misschien wel iets beter, denk je niet?” De postmeester antwoordde schalks: “dat lijkt in ieder geval aangenamer, dan aan een teddybeer” Beide heren lachten instemmend. “Wat hebben wij met teddyberen eigenlijk?” vraagt de heer Lium? “Toen al die dinosauriërs op onze zegels verschenen, heb ik me zoiets ook al eens afgevraagd?” “Wat heeft Mozambique met Prins Bernard en wat heeft Grenada met ‘Frau Klum’? Ze hebben allemaal een tekort aan valuta”, antwoordde de postman, dat moest jij als opperhoofd toch onderdehand wel weten. Ka knikte beamend.

Kollum (uit StellAvier, door Frans Kraan)

Het parc en ze cars.

Onlangs kreeg ik weer eens zo'n lokaanbod van een collectieve lerarenautoverzekeringopmaat. Leraren zijn heel byzonder in het verkeer: ze rijden bij voorkeur geen kindertjes dood en stoppen altijd voor overstekenden schildpadden in paringstijd. Daar worden ze door de lokker voor beloond met een superlage premie – zonder de kleine lettertjes. Maar veel leraren hebben min 6 of plus 8, dus die lezen niet zo goed. Ik nog wel, dus ik doe niet collectief. Wel vroeg ik mij na het lezen van de lokbrief af hoe dat eigenlijk zit met die karrende leraren en vooral: wát karren ze? Gisteren ben ik locatiebreed gaan stalken en ik kwam tot de volgende constatering: Land van herkomst: veel slappe Japanners, redelijk veel Italiaantjes en Fransjes (vrouwjesautootjes m.u.v. Dieseltje Nijsje en Van Lootje), een enkele trendy Engelsman en idem Landrot, verder een paar omhooggevalen Duitsers en een aantal jongens van het gewone volk, een verdwaalde Zweed, een enkele onbestemde Aziaat en dat is het wel zo ongeveer.

Kleur: overwegend grijs m.u.v. een enkel zwartje of wat blubberige rooie. Status: overwegend grijs, maar dat was ons beroep de laatste jaren toch al. Leeftijd: overwegend grijs m.u.v. die ene nieuwe patserbak en een zootje overrijpelingen. Interieur: overwegend grijs m.u.v. dat van de bekende chaoten. Ander gekarte: vervoeropmaatachtigen en een paar al dan niet gemotoriseerde tweewielers. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

In bovenstaand stukje gaat het om karren van het Stella Mariscollectief. Voor als u moet surveilleren in stilte– en andere lokalen geef ik u de volgende puzzel. Welke collega's horen bij de volgende karren? (niet in volgorde van de genoemde constatering): Jos van den Bosch, Tjeu Kikken, etc. etc..... Naark Flog

Beste Naark,

Ik doe niet mee met je puzzel! De indeling is me ietsje te grof. Alleen het woord ‘karren’ al! Ik denk dat je er iets te simpel tegenaan kijkt. Voor jou is een ‘kar’ een ‘rij-ijzer’ en een statussymbool en daarmee uit. Vaak dragen die vervoersmiddelen echter een mythe met zich mee. Wat is er mooier dan ‘mythes’? Mythevorming vindt altijd plaats en je kunt doen wat je wilt, je komt er nooit meer vanaf. Auto’s zijn mythetrekken.

Ik had ooit een collega die hield de mythes die er over hem rondzongen, in stand. Hij koesterde ze als een kasplantje en ze kwamen dan ook tot grote bloei! Hij genoot er zelf ’t meeste van. Zijn automobiel vormde altijd een onlosmakelijk deel van zijn mythes. Deze collega kon via een zwager in het bedrijfsleven, een dikke Amerikaan op de kop tikken voor bijna geen geld. De auto was altijd directieauto geweest, met chauffeur. Deze bracht vrijwel de gehele dag door met het onderhouden van die bak. De auto zag er dan ook prachtig uit. Hij reed op gas en dus was het de goedkoopste auto in het verbruik van het gehele docentenautopark.

Toen hij er de eerste keer mee naar school kwam, vertelde hij in de lift aan het altijd jaloerse hoofd der administratiën, tevens hoofd van de afdeling interne communicatie en roddel, dat hij deze wagen, cataloguswaarde ettelijke tig-duizenden, gekocht had van een erfenis die hem onlangs in de schoot geworpen was. De aangesprokene barstte meteen van de jalouzie en al vlug ging het verhaal rond met de toevoeging van de bekende duivel die altijd ...enz, enz.

Het werd wel ietwat neteliger toen mijn vriend ’t presteerde om zijn Buick naast de uiteraard duurste automobiel op ’t hele terrein te parkeren: de veel kleinere super Lancia van de directeur, wiens auto daardoor meer op een aftandse driewieler leek.

Zijn proefwerktoezicht nam zienderogen toe en na niet al te lange tijd werd er elders een aparte directorale parkeerplaats vrijgemaakt en ingericht.

Ook bij ons op school gaan de mythes rond. Ik heb dat zelf ondervonden en dat wordt ook nog eens bewezen doordat ik in het niet-alfabetische rijtje dat jij voor je puzzel gemaakt hebt, bovenaan sta. Als ik voor elke keer dat ik gehoord heb, sinds ik in mijn 'little tank' rijd, dat geldzorgen mij vreemd zouden zijn, anders zou ik niet in zo'n met ster versierde automobiel rijden, één euro had gekregen, dan kon ik het hele corps een middag in een café vrijhouden.

Ik doe niet mee aan de Naark-puzzel. Ik koester, net als mijn vriend, m'n mythe en geniet er stillekes van.

J.v.d.B.

Büch

In de voorlaatste “Collect” het verkoop- annex reclame-blad van TPG-Post schreef Boudewijn Büch in zijn column: “Stel je nu toch eens voor dat we nu postzegels zouden kunnen verzamelen van het ooit Hollandse Berbice, (het naast Suriname gelegen huidige Guyana), en van eilanden die we vergaten in bezit te nemen zoals Paaseiland en het veraf gelegen Chileense eiland Chiloé.. .Ach een VOC-postzegel met Hollandse stempeling uit 1722 is de allermooiste postzegel die ik wensen kan. Helaas, die bestaat alleen maar in mijn fantasie. De gedroomde Postzegelverzameling – daar zou ik een dik boek over kunnen schrijven.” ‘Postzegelverzameling’ schreef hij met ’n hoofdletter! Hij wilde nog vele wilde reizen maken en toch bleef dit aparte mannetje een verzamelaar ‘pur sang’. Naast boeken hoorden daar ook postzegels bij. Hij verzamelde niet alleen voor de compleetheid, maar vooral ook om het verhaal dat er altijd achter zit. Daar gaf hij op de vreemdste plaatsen uiting aan. Wie hem wel eens bij Barend en van Dorp bezig gezien heeft vond hem, net als ik hoogstwaarschijnlijk een vreemde man, op een vreemde plaats, maar zijn enthousiasme was aanstekelijk. Dat zou op termijn een inspirator geweest kunnen zijn voor de filatelie, die ook de jeugd aansprak. Wij kunnen nog veel van hem leren ondanks het feit dat hij zo vroeg gegaan is. Ik voelde me met hem verwant. Niet een postzegel voor het vakje spreekt mij aan, maar de enveloppe, de kaart, de geschiedenis die er achter zit. Het verhaal dat zo’n reeks van stukken kan vertellen. Jammer dat je zulke lieden niet in bonden en verenigingen aantreft. De komst van de euro omschreef hij als: ‘heerlijke spannende tijden in postzegelverzamelland’. Hoe zullen de ontwerpers het aanpakken? Vooral de uitdaging was zijn drijfveer en handel was hem absoluut vreemd. We hebben een ware academische filatelist verloren, we moeten dit soort mensen meer koesteren!